

GOSTILNIČARSKI LIST

Strokovno glasilo „Zveze gostilničarskih zadrug mariborske oblasti v Mariboru“. Uredništvo in uprava v palači Pokojninskega zavoda. — Naročnina za nečlane letno 30 Din, člani gostilničarske „Zveze“ dobivajo list brezplačno.

Štev. 5.

Maribor, dne 20. maja 1928.

Leto VI.

Impozanten kongres prečanskih hotelirjev, gostilničarjev in kavarnarjev v Zagrebu,

kateremu je predsedoval Slovenec HERMAN POSTL, gostilničar v Bistrici pri Mariboru in odbornik naše Zveze.

Zanimiva predkonferenca voditeljev dne 14., glavna razprava dne 15. maja 1928.

Navzočih delegatov je bilo 580. — Zastopali so pravomočno ljubljansko in mariborsko Zvezo gostilničarskih zadrug ter 30 združenj iz Hrvatske, Slavonije, Dalmacije, Vojvodine in Bosne in Hercegovine, v katerih je včlanjenih preko 30.000 hotelirjev, gostilničarjev in kavarnarjev. Torej predstavniki vseh gostilničarjev iz takozvanih prečanskih krajev. Naša zveza si šteje v čast, da je bilo poverjeno zastopstvo zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani našemu zveznemu načelniku gospodu Andreju Osetu, hotelirju v »Mariborskem dvoru«. Središnji Savez gostilničarskih združenj v Beogradu je delegiral na kongres svojega tajnika gosp. Slavka Rajkovića, in sicer kot urednika Gostilničarskega glasnika.

Že v nedeljo popoldan dne 13. maja 1928 so začeli prihajati v Zagreb voditelji bolj oddaljenih organizacij iz Slovenije, Vojvodine, Dalmacije in Slavonije, da so se orijentirali o nalogah, katere ima rešiti sklicani kongres vseh gostilničarjev iz takozvanih prečanskih krajev. Voditelji bližnjih mest so prišli v Zagreb tekom noči od 13. na 14. maja 1928 in s prvimi jutranjimi vlaki.

Predkonferenca dne 14. maja 1928.

Trgovaško obrtnička komora je stavila na razpolago svojo sejno dvorano, kjer so se sestali na skupno posvetovanje vsi voditelji prečanskih gostilničarskih organizacij, da se posvetujejo in sporazumejo, kakšne korake naj podvzamejo, da bo imela skupna akcija čim večji uspeh. Točno ob 9. uri zjutraj, kakor v dnevnem redu predvideno, je otvoril predsednik zagrebškega Udruženja gosp. Jakovac predkonferenco in obrazložil namen in pomen iste. Nato je podal besedo tajniku Udruženja gosp. Marjanu Ostojčiću, kateri je obširno obrazložil krivice, ki se godijo dandanes gostilničarskemu stanu in dvojnemu mero, s katero se različno obremenjuje gostilničarski stan v takozvanih prečanskih in neprečanskih krajih. Gosp. Ostojčić je podal točen pregled, kako se postopa pristransko pri predpisovanju davkov na poslovni promet, neopravičeno pobiranje komisijskih stroškov, za pregledovanje lokalov in policijsko nadzorstvo veselčnih prireditelj. Obrazložil je pereče vprašanje ukinjenja registrov za žganje in pavšalne takse na gostilniške račune.

Pravni referent zagrebškega oblastnega Udruženja, jurist gosp. Diel, je vodil posvetovanja in razprave o spremembi pravilnika o gostilnah. G. Diel je dokazal, da niso oblastne skupščine sploh upravičene pobirati za kritje svojih izdatkov oblastne trošarine, kakor jo je sklenila pobirati zagrebška oblastna skupščina za zagrebško oblast.

Predkonferenca, ki je trajala dne 14. maja 1928 celi dan in pozno v noč, je razpravljala podrobno v vseh naštetih vprašanjih. Istotako se je predkonferenca dotaknila tudi vprašanja znižanja električne razsvetljave, ki znaša sedaj gorostasno vsoto Din 6'50 od kw ure. Dolgo se je razpravljalo o omejitvi neljalne in nesolidne konkurence, in o povzdigi gostilničarskega stanu v zvezi s pospeševanjem tujškega prometa. Jako obširna debata se je sukala okoli vprašanja občinskih in oblastnih doklad in taks. Konečno se je posvetovalo o zboljšanju gostilničarskih organizacij, da bi bile kot take v stanu vse odprte rane naše obrti čimprej zaceliti.

K posameznim vprašanjem so posegli v debato vsi navzoči predstavniki. Vse debate in predlogi so bili jako premišljeni in stvarni. V pozni nočni uri so se vse razprave in predlogi reasumirali ter sestavili na tej podlagi resolucija, katera je bila prihodnji dan predložena kongresu.

Impozanten kongres dne 15. maja 1928.

Proti vsakemu pričakovanju je v zadnjem času dozorela v gostilničarskih vrstah misel o močni skupni organizaciji vseh kolegov cele države. Zato se nismo prav nič začudili množici, ki se je zbrala dne 15. maja 1928 pred kinom »Metropol« v Zagrebu na Preradovičevem trgu.

Pri oddaji pooblastil delegacij posameznih zvez in združenj je nam bilo mogoče ugotoviti, da so bila zastopana med drugimi tudi Udruženja iz Zagreba, Pančeva, Bela Crkva, Senj, Tuzla, Ogulin, Senta, Požega, Osijek, Zemun, Velika Gorica, Križevci, Vinkovci, Indija, Našice, Vukovar, Dubrovnik, Split, Pakrac, Ludbreg. Zveza gostilničarskih zadrug v Ljubljani je bila zastopana po svojem tajniku g. Pintariju. Naša zveza pa je delegirala zveznega načelnika g. Oseta, odbornika g. Sereca in tajnika g. Komaca. V naši zvezi včlanjene zadrug so zastopali zadrugo v Mariboru mesto gg. Lipovšek, Valjak in Kimeswenger, Maribor okoliško pa g. Herman Postl. Gosp. Maks Gradt je zastopal zadrugo v Šmarju pri Jelšah, gg. Golenko in Grivec pa ormoško zadrugo. Vojniška zadruga je poslala g. Rožanca in ptujska pa g. Emeršiča. Zadrugo v Slov. Bistrici so zastopali gg. Ivan Kos, zadrugi načelnik, Sorčnik, Tomšič, Franc Kos in Augustin. Gostilničarje iz Čakovca sta zastopala gg. Mirko Štruklj in Geza Legenstein.

Kongres, katerega je organiziralo in sklicalo zagrebško oblastno Udruženje, je otvoril točno ob določeni uri predsednik Udruženja gosp. Martin Jakovac, ki je uvodoma pozdravil predstavnike Trgovaško-obrtničke komore v Zagrebu, predsednika g. Arka in generalnega tajnika g. dr. Čuvaja in člana Trgovaške, obrtne in industrijske zbornice v Ljubljani g. Andreja Oseta kot predstavnika te važne gospodarske ustanove, zastopnike časopisja in vse ostale navzoče.

Nato je predlagal g. Jakovac, da bi temu impozantnemu kongresu predsedoval Slovenec gosp. Herman Postl, gostilničar v Bistrici pri Mariboru in odbornik naše zveze. Z velikanskim odobravanjem je bil predlog g. Jakovca soglasno sprejet, nakar je prevzel gosp. Postl predsedniško mesto. Gosp. Postl se je v lepih besedah zahvalil za dano mu zaupanje in slovenskemu gostilničarstvu izkazano čast. Pred prehodom na dnevni red je predlagal predsednik gosp. Postl sledeči brzojavni pozdrav:

Nj. Vel. Kralju Aleksandru I.
v Beogradu.

Nekoliko stotin članov vseh Udruženj gostilničarjev, hotelirjev, kavarnarjev in krčmarjev iz cele države, razen Srbije in Črne gore, udano pozdravlja Vaše Veličanstvo s prošnjo, da se blagovoli uveriti, da bo gostilničarski, hotelirski, kavarniški in krčmarski stan, kateremu je v pospeševanju tujškega prometa namenjen velik del plemenite naloge, dokaz, ter tolmač gospodarstva in

kulturnega napredka naše kraljevine zavestno zadovoljeval tej gospodarski nalogi na uhar Njegovega Veličanstva, kraljevskog doma Karađorđevića, naše kraljevine in naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Za kongres
30 združenj gostilničarjev
Predsednik: Herman Postl.

Prvi in glavni referent je bil tajnik oblastnega Udruženja g. Marjan Ostojčić. V svojem enournem stvarnem in jako dobro vezanem govoru je g. Ostojčić obrazložil obširno povod in vzroke, ki so dovedli oblastno Udruženje za sklicanje kongresa.

Iznesel je glavne pritožbe gostilničarstva, katere so že več let neprestano na dnevnem redu, radi česar je zgubilo gostilničarstvo vero v zakone. Od ujedinenje sem, skoro polnih 10 let, zaman čakamo, da se uvede v naši državni upravi red, ki bo dovedel do državljske ravnopravnosti vseh državljanov in sicer v prvi vrsti v pogledu davčne enakosti. Obširno je obrazložil vzroke, iz katerih neprestano zahtevamo, da se prenese gostilničarska obrt v kompetenco Ministrstva trgovine in obrti. Financa imej samo taksne zadeve, nikakor pa ne podeljevanje točilnih pravic gostilničarskemu obrtništvu.

Po daljšem poročilu o poteku gospodarskih konferenc v Beogradu in v Zagrebu, na katerih so se razpravljala važna in dalekosežna gospodarska vprašanja, je gosp. Ostojčić predlagal, naj bi se zaključkom teh konferenc pridružil tudi ta kongres. Starim neznosnim bremenom so se v zadnjem času pridružile tudi oblastna trošarina, doklade in takse. Država, ki je znala ustvariti oblasti, bi jim bila morala zagotoviti potrebne dohodke iz državnega proračuna, a ne, da te oblasti nalagajo davkoplačevalcem nove davke.

Ukinitev davka na poslovni promet zahtevajo upravičeno vsi gospodarski sloji. Ravno isto zahtevamo gostilničarji. Zahtevamo tudi odpravo točilnih taks, ker so gorostasno nepravilne. Država prejme na istih iz dežele 41 milijonov. iz mest pa 211 milijonov, skupaj 252 milijonov dinarjev. Samo mesto Zagreb plača 16 milijonov dinarjev, zagrebačka oblast pa 6 milijonov dinarjev.

Razni davki, doklade in takse obremenjujejo v Zagrebu vsak liter vina za Din 4'20 in če se dodajo temu še visoke režije, razsvetljava, najemnina, voda, uslužbenstvo itd., se podraži vsak liter vina za Din 6'—. Ni čuda tedaj, če se toči najboljše vrste vino, ki se ga plača pri producentu po Din 14'— po Din 20'— liter. Nerazumljivo je nam, da nočejo merodajni činitelji tega razumeti in nalagajo še nova bremena, pod katerimi bo moral naš stan konečno omagati. To bo v ogromno škodo države, tujškega prometa in celega gospodarstva.

Nadalje je gosp. Ostojčić dokazoval, kako brezpoteben je trošarinski register ter predlagal, da se zahteva ukinitve. Pavšalna taksa na gostilniške

račune tvori v gostilniški obrti posebno poglavje nezadovoljstva. Podlaga, na kateri se ta taksa predpisuje, je nesposobna za pravično taksiranje taksnih obvezancev. Za podlago se jemlje celo prazne sedeže, na katerih ne sedi po več mesecev nobeden gost. Taka podlaga ne more torej nuditi oblastvu zagotovila, da se je taksa pravično odmerila. Zato zahteva gostilničarstvo, da se ta taksa ukine.

Pobiranje komisijskih stroškov za ogled lokalov in uradno zahtevano policijsko nadzorstvo nad veselčnimi prireditvami obstoja samo v Zagrebu. V drugih mestih se ne postopa v tem oziru tako rigorozno.

Gosp. Ostojčić je govoril obširno tudi o nešteti drugih velevažnih gospodarskih vprašanjih gostilničarstva. Radi pomanjkanja prostora v listu, moramo nadaljno obširno poročilo opustiti.

Gosp. Ostojčić je žel za svoja izvajanja gromovite aplavze, kar znači, da si je ta gospod pridobil srca vseh prečanskih gostilničarjev.

Kot drugi referent je poročal vsestransko priljubljeni pravni referent zagrebškega oblastnega Udruženja, jurist gosp. Diel. V svojem tričetrturtnem govoru se je bavil gosp. Diel v glavnem z vprašanjem predpisa in pobiranjem oblastne trošarine, doklad in taks. Kar se tiče davkov v splošnem, uvidi potrebo, pridružiti se sklepom gospodarskih konferenc, ki so se pred kratkim vršile. Kar se tiče oblastne trošarine, ki jo je sklenila zagrebška oblastna skupščina, pa ni na zakonu osnovana in jo je treba izpodbijati. Interesantni so podatki, katere je iznesel g. Diel, ki dokazujejo razliko v višini raznih oblastnih trošarin in doklad na državno trošarino v prečanskih krajih:

Oblast:	na vino pri l:	na pivo pri l:
zagrebška . . .	Din 0'65	Din 0'20
karlovačka . . .	1'—	0'62
osiješka . . .	0'50	0'20
splitska . . .	0'50	0'75
dubrovačka . . .	—	0'50
tuzlanska . . .	0'08	0'30
travnička . . .	0'08'5	0'30
mariborska . . .	0'175	0'62

Ravno take razlike se opažajo pri žganju, špiritui, likerjih in šampanjcu.

Dalje je gosp. Diel utemeljeval zahtevo po ustanovitvi gostilničarske zbornice v zvezi z obligatornim članstvom pri gostilničarskih organizacijah. Zastopstvo gostilničarstva v gospodarskem svetu je prav gotovo najvažnejše vprašanje, ki ga je treba rešiti. Zato predlaga kongresu sledečo brzojavko na gosp. ministrskega predsednika, ki se glasi sledeče:

Gosp. min. preds.

Velja Vukičević

v Beogradu.

Več stotin delegatov mnogoštevilnih Udruženj gostilničarjev, hotelirjev, kavarnarjev in krčmarjev iz cele naše Kraljevine zbrani na svoji veliki stanovski skupščini danes soglasno konstatirajo, da so oni največji davkoplačevalci v državi, ki

izvrši jejo velik del dolžnosti v državi, pa vsled tega soglasno sklenejo, da zaprosijo gospodarstvo Vaše, naj kreira v projektiranem komiteju državnega sveta tudi mesto zastopnika gostilničarskega stanu.

Za 30 Udruženj gostilničarja.
Predsednik: Herm. Postl s. r.

Predlog je bil soglasno sprejet in brzojav takoj odposlan.

Gosp. Diel je obrazložil obširno sedanje neenako razporejanje davčnih bremen in predlagal, naj se zahteva enakomerna razdelitev po pokrajinah in stanovih. Prečani plačajo 3 krat več davkov kakor neprečani. Ravno tako plačajo prečanski gostilničarski obrtniki mnogo več davkov in taks kakor ostali obrtniki v istih pokrajinah. Imenoma navedeni so ti davki in takse, točilne takse, takse na gostilniške račune, policijsko nadzorstvo, državna trošarina, razne občinske doklade in takse itd.

Konečno je priporočal g. Diel čvrsto udruženje vseh gostilničarjev v eno močno organizacijo, ki bo v stanu, te krivice odpraviti. Za lepi referat je žel gosp. Diel velikansko odobravanje.

Kot predstavnik zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani je pozdravil kongres zbornični član in načelnik naše zveze g. Andrej Oset, želeč kongresu najlepše uspehe. Zahvalil se je za pozdrav in povdarjal, da je storila zbornica do sedaj vse, kar je bilo v njeni moči, da bi bila čimbolj olajšala današnji težki gospodarski položaj rednega gostilničarstva. Ravno tako se bo prizadevala tudi v bodoče, da bo gostilničarski stan čimbolj zadovoljen.

Ker je g. Oset obenem tudi načelnik naše zveze, je pozdravil kongres tudi kot tak in prosil, naj se skušajo stvoriti tudi v pogledu znižanja občinskih doklad, katere presegajo posebno v mestu Mariboru najvišje mere obremenitve, tako važnega stanu kakor je gostilničarski. Zboru predloži, da znašajo v mestu Mariboru občinske doklade na vino 685 odst. na državno trošarino. Le vsled tega je bilo lansko leto primoranih preko 60 gostilničarjev poiskati si drugi zaslužek, ker niso bili v stanu, teh doklad prenašati.

Konečno pravi g. Oset, da gleda na kongres z radovednim očesom, velikanskim zanimanjem in vsestranskim zaupanjem vseh 2500 gostilničarjev mariborske oblasti v pričakovanju, da bodo na kongresu storjeni sklepi vsaj deloma olajšali današnje gorje in ublažili obupno stanje, v katerem se nahaja naš stan. Govor g. Oseta je sprejel kongres z velikanskim aplavzom, katerega ni hotelo biti konec.

V imenu Zveze gostilničarskih zadrug v Ljubljani je pozdravil kongres z lepim nagovorom zvezni tajnik g. Pintar.

Gosp. Kotorin je govoril obširno o razvijanju tujskega prometa.

Ravnatelj zagrebške gostilničarske šole gosp. Debeljak je podal statistične podatke o razvoju in uspehih gostilničarske šole.

Gosp. Lipovšek iz Maribora, ki je med in koncem svojega govora žel največji aplavz, je izvajal približno sledeče:

»Slavni kongres! Kot delegat hotelirjev, gostilničarjev in kavarnarjev v Mariborski oblasti Vas najsrčneje pozdravljam. Današnjega impozantnega kongresa si nismo mislili mi, temveč nas je prisilila do organiziranja istega ona gospoda, ki nam nalaga pretežka bremena, ki nam grozijo s popolnim in neizogibnim gospodarskim propadom.

Različne nesocialne takse se predpisujejo in pobirajo neopravičeno. Za enodnevno zamudo plačila predpisane takse se nam nalagajo kazni v izmeri 5 kratne takse in taksa po Din 60— za razzodbo, ne da bi se nas predhodno na plačilo takse opominjalo.

Nepravična je tudi državna trošarina, katere neprečanski kolegi ne poznajo in jo moramo plačevati prečanski gostilničarji poleg točilne takse. Trošarinski register je nepotreben. Gostilničarji smatramo to nepametno zahtevo kot sekaturu. Višek davčnih bremen bo dosegel vsekakor novi zakon o državnih trošarinah, v katerem je predviden povišek državne trošarine od 35 para na 1 Din pri litru, ne da bi občine in oblasti reducirale svoje doklade na sedanjo višino, ki se računa od 35 para. Če se bo novi načrt trošarinskega zakona uresničil, bodo plačali mariborski gostilničarji, kateri plačujejo

že sedaj 685 odst. občinskih doklad, za vsakih 300 litrov iztočenega vina po 2000 Din občinskih doklad. To bi povzročilo popoln gospodarski ruin gostilničarskega stanu v mestu Mariboru.

Deset let je tega, kar smo ustvarili novo svobodno državo v nadi, da smo se rešili za vedno suženjskega jarma tujcev. Obljubila se nam je tedaj enakopravnost in svoboda. A danes po 10 letih svobode se iztirjavajo od nas davki še vedno po onih zakonih, ki so jih nam ustvarili tedanji naši avstrijski tlačani. Poleg teh od Avstrije podedovanih davčnih zakonov smo dobili tudi srbske zakone. Tako, da moramo plačevati sedaj davke po avstrijskih in srbskih zakonih. Vsled tega plačamo prečani davka na osebo po Din 1200, medtem ko plačujejo Srbi samo Din 450 na osebo. To različno davčno obremenjevanje državljanov ustvarja nehoti državljane prve in druge vrste.

Vse prečanske in politične stranke so poskusile sodelovati v parlamentu s srbsko večino. Vendar pa se jim pri najboljši volji ni posrečilo, da bi dosegle enakopravno obdavčenje vseh državljanov, kar bi edino moglo dovesti do notranje konsolidacije v državi, k ugledu in kreditu na zunaj.

Ne samo Vi Hrvati, temveč tudi mi Slovenci smo izčrpani do mozga. Uničujejo nas veliki nepravilno razdeljeni davki. Dokaz temu je, da je danes vztrajna zahteva vseh prečanskih gospodarstev in trgovin, od česar ne bomo odstopili, dokler se ne bo naši zahtevi ugodilo. Da se bo pa to čimprej uresničilo, je treba, da skrbimo zato, da pridejo v naši državi do besede pravi gospodarji — davkoplačevalci, ne pa advokati in cincarji.

Govorili so še gospodje Maslić, podpredsednik zagrebškega oblastnega Udruženja, Grabušić iz Dubrovnika in razni drugi govorniki iz Vojvodine in drugih mest.

Tajnik Središnjega Saveza gostilničarskih Udruženja v Beogradu g. Rajković je pojasnil nesorazum, ki je nastal med S. S. in prečanskimi organizacijami v pogledu kongresa. Izjavil je, da je S. S. vedno pripravljen, se zavzeti za vsakogar, ki bi se na njega obrnil. Tudi ne postojajo pri S. S. med prečani in neprečani razlike. Orisal je v obširnih potezah uspešno delovanje S. S. in reorganizacijo pisarne.

Udruženja, ki niso mogla poslati na kongres svojih delegatov, so se brzojavno pridružile sklepom in izrazila popolno solidarnost v vsakem oziru. Jako lepo in navdušeno se je glasilo brzojav zadrug v Murski Soboti, katera je sklicala ravno za 16. mgj svoj občni zbor in se vsled tega ni mogla udeležiti kongresa.

REZOLUCIJA.

ki je bila po prečitaniu z velikanskim navdušenjem soglasno sprejeta, vsebuje v glavnem sledeče:

Ugotavlja se, da obstoja še vedno strahovita neenakost v predpisu in izterjavanju državnih davkov. Prečanski kraji plačujejo razmeroma mnogo več davkov kakor neprečanski kraji naše države. Vsled slabe uprave v neprečanskih krajih se ne plačajo enako niti oni davki, ki so z zakonom izenačeni. Dohodnina za leto 1928. ni za prečanske kraje še odpravljena.

Državno in oblastno trošarino plačajo samo prečanski kraji. Pavšalna taksa na gostilniške račune je prava kontribucija na prečanske kraje. To pa radi tega, ker je nasilno pavšalirana in previsoko odmerjena.

Ukine naj se davek na poslovni promet. Pobiranje uslužbenškega davka je prekomplikirano, pa zahtevamo, da se poenostavi.

Pobiranje pristojbin za policijske licence je protizakonito. Zahtevamo, da se razširi policijski statut, ki velja za Beograd, tudi na prečanske kraje.

Vodenje trošarinskega registra je za prečanske kraje nepotrebno in nesmiselno.

Enotni vinski zakon je neobhodno potreben, ker so danes v naši državi štirje vinski zakoni v veljavi.

Nalaganje občinskih in drugih avtonomnih doklad in taks je preseglo najvišjo mero, pa zahtevamo, da jih oblastva znižajo.

Zahtevamo, da se stekajo po naših

članih plačane razne globe v poseben fond za gostilničarske šole.

Zahtevamo, da se v svrhu pobijanja protizakonite konkurence odredi sledeče:

1. da se uredi odpiralni in zapiralni čas trgovin;
2. da se ne izdajo več dovoljenja za točenje alkoholnih pijač za obrate iz člena 82 pravilnika o gostilnah;
3. da se danes obstoječi obrati po čl. 82 reducirajo na potrebo prebivalstva;
4. da se uvede strožje nadzorstvo nad obrati iz člena 82;
5. da se v slučaju ugotovljenih prestopkov v obratih iz čl. 82 uvede strogo postopanje po čl. 88, 88 a, 90, 91, 92 in 94 pravilnika o gostilnah;
6. da se odpravijo vse zasebne in uradniške menze;
7. da se zaključeni društveni lokali, ako se točijo v njih alkoholne pijače, obremenijo z istimi državnimi in avtonomnimi davki in taksami kakor ostali gostilniški obrati. Oseba, koja obrat vodi, mora biti v posesti osebne pravice.

Dalje zahtevamo, da se ukine vidiranje potnih listov, da se popravijo ceste, pota in druga prometna sredstva. Služba na železnicah in parniških naj se reorganizira tako, da se ne bodo tujci moledovali s carinskim pregledom.

Igralne karte naj se žigosajo s takim žigom, katerega odtis bo trajal tako dolgo, dokler bodo trajale karte. Po našem mnenju bi bil najboljši vsekalni žig.

Prošnje za podaljšanje policijske ure naj se rešujejo hitreje in ugodno.

Kompetenca, reševati gostilniška vprašanja in podeljevanje pravic naj se prenese iz resorta ministarstva financ na ministarstvo za trgovino in industrijo.

Strankarstvo in policijski aparat izpodjedavata ves državni organizem. Zato zahteva v prvi vrsti depolitizacijo uprave.

Ne damo našega jamstva za veliko investicijsko posojilo, dokler se ne znižajo današnja davčna bremena na odgovarjajočo višino in dokler ne bomo imeli garancije, da se bo posojilo pravilno uporabilo v vseh krajih države po potrebi in financijelnem doprinosu dotičnega kraja.

Končno zahtevamo široko samoupravo v naših samoupravah in omogočenje njih zdravega in avtonomnega življenja. Da se bo moglo v polni meri to izvesti, je treba revidirati ustavo.

Predsednik g. Postl je dal prečitano rezolucijo na razpravo. K besedi se ni oglasil nihče, kar znači, da je sestavljena popolnoma v smislu zahtev gostilničarstva. Da zadobi rezolucija tudi formalno sankcijo kongresa, jo je dal predsednik g. Postl na glasovanje ter so glasovali za njo vsi navzoči, razen tajnika S. S. g. Rajkovića.

Ker je bil s tem aktom dnevni red izčrpan, je povzel zadnjo besedo predsednik gosp. Postl, ki se je poslovil od došlih tovarišev s sledečimi besedami:

V imenu Zveze gostilničarskih zadrug mariborske oblasti v Mariboru se vam zahvaljujem za dano mi zaupanje in slovenskemu gostilničarstvu izkazano čast, ki ste jo izkazali s tem, da ste me izvolili predsednikom današnjega tako impozantnega kongresa odposlancev vseh hotelirjev, gostilničarjev in kavarnarjev iz prečanskih krajev.

Z zadovoljstvom ugotavljam, da so se vrstili vsi govori v najlepšem redu. V sklenjeni rezoluciji navedeni predlogi so stvarni in določni, ki kažejo visoko izobrazbo in inteligenco našega stanu.

Današnji kongres nam je pokazal edino pravo pot, ki jo imamo ubrati v bodočnosti za zboljšanje našega današnjega obupnega gospodarskega položaja. Zato apeliram na vse vas, bodite tudi v bodoče tako složni in edini z nami, kakor ste pokazali danes.

Treba je, da ugotovim tudi to, da so ravno v naši obrti najmožnejši pionirji za pospeševanje tujskega prometa. In če se te pionirje zatira, se s tem zatira in onemogoča tudi uspešni razvoj tujskega prometa, kar škoduje ogromno tudi vinskim producentom.

Današnji impozantni kongres, katerega ste se udeležili v tako velikem številu, je najlepši dokaz, da so nam

težko naložena bremena najlepši organizator za združenje vseh srbskih, hrvatskih in slovenskih hotelirjev, gostilničarjev in kavarnarjev.

Ponovno apeliram torej na vas ter vas pozivam, bodite tudi v bodoče z nami složni, ne oziraje se na politično pripadnost in druge malenkosti, ki bi nas utegnile razdvojevati. Dvignimo visoko naš tradicionalni pregovor, ki pravi: »Eden za vse in vsi za enega«. V tem znamenju vas pozdravljam in zaključim današnji kongres.

Kdo bo zmagal?

Štiri leta in pol je poteklo, odkar je stopil v veljavo eden najodloznejših zakonov, kar jih je kdaj zagledalo beli dan, t. j. gostilniški zakon. V dvojnem oziru so določbe tega zakona posebno karakteristične: Prvič je obravnavanje gostilniških zadev skoro brezizjemno odtegnjeno ministarstvu trgovine in industrije in dodeljeno v glavnem finančnemu in notranjemu ministarstvu. Drugič so se z novim zakonom na stežaj odprla vrata otvarjanju novih točilnic. V enem kakor v drugem pogledu smo od prvega časa smatrali in tudi danes še smatramo zakon za nevzdržljiv in je gostilničarstvo opetovano opozorilo na pomanjkljivosti zakona in škodljive posledice doslovnega izvajanja novih določb, žal da danes brez dovoljnega uspeha.

Točenje alkoholnih pijač je obrt. Obrti se povsod obravnavajo po predpisih obrtnega zakona in spadajo v kompetenco trgovinskega ministarstva, ki le pri poedinih posebno važnih koncesioniranih obrtih izda svojo rešitev šele po zaslišanju drugih prizadetih ministarstev n. pr. ministarstva za zdravstvo, naučnega ali notranjega ministarstva. To je logično, dosledno in priprosto. Le naša država edina na svetu, v kateri je danes — deset let po ujedinenju — v veljavi še pet bistveno različnih obrtnih zakonov iz predvojnega doba, si lahko privoščiti tak eksperiment, kakoršnega je podvzela z gostilničarskim obrtom, da je z zakonom iztrgala posamezen obrt iz pristojnega trgovinskega ministarstva in ga izročila na milost in nemilost ministarstvu za finance, zgradbe in notranje zadeve. Da bi pa bila stvar še enostavnejša, so ostale v veljavi tudi še nekatere določbe prejšnjih zakonov, tako da sme tuintam še trgovinski minister kako besedo vmes povedati. Žalibog je danes že najboljšemu juristu težko pojmljivo, kaj spada še pod okvir obrtnega reda in kaj pod gostilničarski oziroma taksni zakon.

Ne vem, če bom točno zadel, pa zdi se mi, da je postopek ta-le:

Če si gradiš stavbo za gostilno, rabiš dovoljenje ministarstva za zgradbe. Ko iščeš krajevno ali osebno pravico, jo dobiš od ministarstva za notranje zadeve. Točilno pravico ti izda finančno ministarstvo. Snago ti predpiše ministarstvo za zdravje, škrinice za pritožbe odsek za tujski promet iz trgovinskega ministarstva itd., itd. Vse je natančno in razumljivo določeno. Če pa hočeš doseči dovoljenje za obrtoma izvrševano oddajo toplih jedil ali pa če hoče po tvoji smrti vdova nadaljevati gostilniško obrt, se pa obrni na ministarstvo . . . da, na katero ministarstvo? Kadarkoli vzamem v roke gostilniški zakon, si vsakokrat mislim: Hvala Večnemu, da vsaj ministarstvo za izenačenje zakonov nima pri tem nobene kompetence, drugače bi poleg pet predvojnih obrtnih zakonov imeli še šestega povojnega.

Pa to bi se še nakako preneslo. Mnogo neprijetnejša je druga slaba stran gostilniškega zakona, ki je obsežen v I. pripombi k tar. postavki 61 taksnega zakona: »Krajevne pravice se podeljujejo brez omejitve po številu» in v 4. pripombi k tar. post. 62 taksnega zakona, ki uvaja na novo takozvane točilnice na stoječe goste. S temi določbami se je prizadajal rednemu gostilničarstvu večji udarec nego z vsemi novimi taksami in davki. Kajti slednji se dajo še kolikor toliko prenesti na konzumenta, na koga pa naj gostilničar prenese izgubljeni promet, če zaradi preobilice točilnic ni konzumentov?

Dovoljevanje mnogobrojnih točilskih obratov je največja ovira za ugoden napredek gostilničarstva. Če si gostilničarji dnevno ustvarjajo nova konkurenčna podjetja, potem sicer vsi dobro mišljeni predpisi glede modernih

naprav, prvovrstne postrežbe, nižjih cen zaradi pospeševanja tujškega prometa, ne morejo ničesar izdati, ker gostilničar kratkotalno ne zmora nadaljnjih investicij in bo obrt odložil, predno bo zaradi gostilne še prišel ob svoje posestvo. Dosedanje izkušnje kažejo, da se opuščajo solidne stare gostilne, za nove gostilne pa se potegujejo večinoma osebe, katere pri tem nimajo kaj izgubiti. Take osebe pa gotovo ne bodo pospeševale tujškega prometa z vabljenimi napravami, niti vobče ne bodo delovale v prosep narodnega gospodarstva.

Da se torej take določbe ne bodo mogle trajno vzdržati, si lahko misli vsak, ki zna do pet šteti, in to mnenje smo tudi mi neprikrito in s poudarkom mnogokrat povedali v svojem strokovnem glasilu in v nešteti vlogah. Pa ni zaleglo, kakor čebele pomladi na cvetje, tako se je vrgel ogromen roj špekulantov na točenje alkoholnih pijač, oblastva pa so jim ustrezno šla na roko, samo da finančno ministrstvo pride do novih točilnih taks. Redno gostilničarstvo je pri tem obupavalo radi tisočev in tisočev novih konkurenec. Reakcija je nujno morala nastopiti, kajti sicer bi se moglo zgoditi, da v nekaj letih usahne tisti bogati vir dohodkov, ki ga nudi državi gostilničarstvo. In tako se je zgodilo, da so pred poldrugim letom oblastva spoznala svojo pogreško in začela zboljševati gostilniški zakon z rigoroznejšim tolmačenjem. Dokaz za treznejše presojanje vidimo v raznih določbah novega gostilniškega pravilnika, posebno čl. 82, ki je sicer še dovolj nejasen, a vendar že kaže tendenco, da se točenje alkoholnih pijač izloči iz trgovin, kamor po lastnem priznanju uvidenih trgovcev ne spada in nikdar ni spadalo. Dosledno se morala oblastva popraviti gostilničarstvu prizadete krivice in tako so se vse izdane obratovalne pravice za točilnice stojičim gostom podvrgele reviziji in odvzele tistim trgovcem, kojih obratovališča ne odgovarjajo zakonitim predpisom.

Sedaj je seveda nastal vik in krik v Izraelu. Na upravnem sodišču celjskem se kupičijo tožbe, deputacije pa kar tekmujejo v lovu na ministre za odpomoč.

Na eni strani mnogi trgovci, katerim se je odvzela točilna pravica, ker njihovi obrti ne odgovarjajo namenu in zahtevam gostilniškega zakona in pravilnikov, nestrpnost pričakujejo rešitve svojih pritožb, ker morajo s 1. julijem 1928 nepreklicno zapreti svoje točilnice, na drugi strani pa nešteti gostilničarji, katerim so trgovske točilnice povzročale nepregledno škodo, s skrbjo zasledujejo postopanje oblastev v tem vitalnem vprašanju gostilničarstva. Kdo bo zmagal?

Čisto neprikrito priznavamo, da tudi trgovcu ni prijetno, če se mu odvzame pravica, katera mu je bila enkrat že priznana. Toda pomisliti je treba sledeče:

1. Trgovci niso v naših krajih poprej nikdar točili alkoholnih pijač v svojih prodajalnah, a so živeli in bodo tudi v bodoče čisto dobro živeli od svojih trgovin, boljše kakor marsikateri gostilničar.

2. Gostilničarji živijo po ogromni večini izključno od dohodkov svojih gostilniških obratov, so obremenjeni s tako visokimi taksami in davščinami kakor noben drug pridobitni stan, morajo po strogih predpisih in z visokimi investicijami urejevati svoje obratne prostore v skladu z zahtevami higijene, tujškega prometa in modernega luksuza, pa se jim je po napačnem tolmačenju zakona skozi štiri leta povzročala z uvedbo trgovskih točilnic nepopravljiva škoda, ker se jim je odtegnil velik del prometa. Kdor pozna razmere, mora priznati, da je skrajni čas za popravilo te krivice, ker bo sicer velik del rednega gostilničarstva ubit.

Trgovci, ki uvažujejo ta dejanski položaj, bodo razumeli, zakaj se gostilničarji bojujemo zoper trgovske točilnice in bodo morali objektivno priznati, da je postopanje oblastev, ki hočejo napraviti konec zlorabam zakonitih predpisov, popolnoma korektno. Končno pa še to: Ministrstvo notranjih zadev je s svojim razpisom od 6. septembra 1926 U br. 7868 izreklo, da se trgovine ne morejo prištevati med podjetja, v katerih se dovoljuje točenje alkoholnih pijač. Enako je razsodilo upravno sodišče za Slovenijo v svojih razsodbah od 6. oktobra 1926

A 51 in 60/26/9 in od 2. januarja 1927 A 80/26/9, ravno tako tudi državni svet v razsodbah od 28. decembra 1926 br. 41.732 in 41.728, torej naše najvišje upravne instance, katere so brez dvoma v prvi vrsti poklicane dajati pravilne smernice za tolmačenje zakonov. Ker ne moremo pričakovati, da bi tako ugledna oblastva svoje soglasno in utemeljeno naziranje zopet spremenila, po našem mnenju lahko gostilničarstvo ravnodušno pričakuje izid najnovejših pravd pred upravnim sodiščem.

Eno pa je gotovo potrebno, da se v bodoče onemogočijo taki spori. *Gostilniškemu zakonu se mora dati jasno besedilo.* Želimo, da bi se to zgodilo čim prej, da sedanja nejasnost ne bo povzročala novih nesreč.

Obratovalni čas za trgovske točilce.

Opozorjamo vse gostilničarje, da velja brez izjeme za vse trgovske točilce isti odpiralni in zapiralni čas kakor za vse ostale trgovske obrate. V vaseh, ki ne štejejo 5000 prebivalcev, se točenje v odprtih posodah za zauživanje v trgovinah sploh ne sme vršiti, temveč so taki trgovci upravičeni samo prodajati alkoholne pijače v zaprtih posodah za zauživanje izven trgovin. Prosimo vse gostilničarje, da nam prijavijo vsakega trgovskega točilca, ki bi ravnal nasprotno, da ga bomo na pošten način prijavili oblastvu.

Zveza gostilničarskih zadrug mariborske oblasti v Mariboru.

Zapisnik

seje širšega odbora »Zveze gostilničarskih zadrug mariborske oblasti v Mariboru«, ki se je vršila v sredo, dne 25. aprila 1928, ob 10. uri predpoldne v klubovi sobi hotela »Mariborski dvor« v Mariboru na Tržaški cesti št. 4 s sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. Čitanje zapisnika zadnje seje širšega odbora.
2. Poročilo načelnika.
3. Poročilo tajnika in uprave »Gostilničarskega lista« ter v zvezi s točkama 2 in 3 odobritev dosedanjega samostojnega delovanja načelstva in tajništva.
4. Gostilničarski pravilnik.
5. Samostojni predlogi odbornikov.
6. Slučajnosti.

NAVZOČI:

a) Načelstvo:

1. Zvezni načelnik g. Andrej Oset, hotelir v Mariboru, ki vodi razprave.
2. Zvezni podnačelnik g. Matija Holc, gostilničar na Pobrežju pri Mariboru, kot namestnik načelnika.
3. Zvezni tajnik g. Anton Komac, ki fungira kot zapisnikar.

b) Povabljeni gostje:

4. Zbornični tajnik g. Franc Žagar, kot zastopnik Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani.
5. Gospod Marjan Ostojčić, tajnik Udruženja gostioničara, svratištarar itd. za oblast zagrebačko v Zagrebu, kot zastopnik hrvatskih kolegov.

VČLANJENE ZADRUGE SO BILE ZASTOPANE:

1. Celje:

6. Gospod Drago Bernardi, hotelir in bivši zvezni načelnik v Celju.
7. Gospod Drago Pere, gostilničar v Celju, Narodni dom.

2. Maribor mesto:

8. Gospod Rado Starman, gostilničar, Mlinska ulica št. 9.
9. Gospod Alojzij Strehar, kavarnar v Gosposki ulici 21.
10. Gospod Jos. Šerec, kavarnar, Aleksandrova cesta 36.

3. Ptuj:

11. Gospod Josip Slavinec, zadrugi podnačelnik in gostilničar v Ptuj.
12. Gospod Josip Berlič, restavrater v Narodnem domu v Ptuj.

4. Gornja Radgona:

13. Gospod Janko Karbar, restavrater in zadrugi načelnik v Gornji Radgoni.
14. Gospod Janko Čirič, kavarnar v Gornji Radgoni.

15. Gospod Karl Fürst, gostilničar v Apačah.
16. Gospod Rudolf Horvat, gostilničar v Kapelah.
17. Matija Domanjko, gostilničar v Jamni.

5. Žalec.

18. Gospod Franc Vovk, zadrugi tajnik v Žalcu.

6. Prevalje:

19. Gospod Alojzij Rozman, zadrugi načelnik in gostilničar.

7. Sv. Lenart:

20. Gospod Franc Retzer, načelnik in gostilničar.

8. Slovenjgradec:

21. Gospod Franjo Cajnko, gostilničar in vinogradnik v Slovenjgradcu.
22. Gospod Ludvik Sevšek, gostilničar v Slovenjgradcu.
23. Gospod Ferdo Škof, gostilničar v Slovenjgradcu.

9. Vojnik:

24. Gospod Franc Rožanc, restavrater na Dobrni.

10. Slov. Bistrica:

25. Gospod Ivan Kos, zadrugi načelnik in gostilničar v Slov. Bistrici.

11. Šmarje pri Jelšah:

26. Gospod Maks Gradt, zadrugi načelnik in gostiln. v Šmarju p. J.

12. Šoštanj:

27. Gospod Matevž Ježovnik, zadrugi načelnik in gostiln. v Šoštanju.

13. Pobrežje:

28. Gospod Franc Kučer, gostilničar v Studencih.

29. Herman Postl, gostiln. v Bistrici.

30. Gospod Alojz Šiker, gostilničar v Studencih.

14. Murska Sobota:

31. Gospod Josip Turk, zadrugi načelnik in gostilničar.

15. Braslovče:

32. Gospod Viktor Rössner, zadrugi načelnik in gostilničar.

16. Ormož.

33. Gospod Anton Golenko, zadrugi načelnik in gostilničar.

Navzočih je bilo precejšnje število gostilničarjev iz mesta in okolice Maribora.

Zastopanih je torej 16 včlanjenih zadrug z 28 delegati. Na podlagi te prezenčne liste ugotovi zvezni načelnik g. Andrej Oset, da so sklepi današnjih razprav veljavni, ker je zastopanih od 23 včlanjenih zadrug 17, kar presega število, določeno po § 14 zveznih pravil, ki je potrebno za veljavno sklepanje o vseh razpravah.

Zvezni načelnik gosp. Andrej Oset predstavi navzočim zborničnega tajnika g. Žagarja in tajnika zagrebskega udruženja gospoda Marjana Ostojčića. Zahvali se vsem navzočim za obilo udeležbo ter otvori sejo točno ob 10. uri dopoldne.

Po končanih formalnostih in običajnem načelnikovem nagovoru se preide na razpravljanje

DNEVNEGA REDA.

K prvi točki

se na splošno zahtevo opusti običajno čitanje zapisnika zadnje širše odborne seje, ker je bil že itak dobesedno objavljen v »Gostilničarskem listu« ter preide k

k drugi točki

dnevnega reda. Radi tesno združenega načelnikovega in tajnikovega delovanja je težko ločiti poročili načelstva in tajništva v dve točki. Iz tega razloga in ker bo itak obsegalo tajniško poročilo vse podrobno zvezno delovanje, poda zvezni načelnik g. Oset svoje poročilo le v glavnih potezah, ki obsega zadeve točilcev, oblastne doklade, trošarinski zakon, bolniško zavarovanje, fond za gostilničarstvo šolo in delovanje v zbornici ter podeli besedo zveznemu tajniku g. Komacu, ki poda

k tretji točki

dnevnega reda sledeče

TAJNIŠKO POROČILO

o delovanju zvezne pisarne in o upravi »Gostilničarskega lista« za čas od 1. januarja do 25. aprila 1928:

1. Delovanje zveznega ožjega odbora.

Od zveznega občnega zbora do danes so se vršile 4 seje ožjega odbora in sicer dne 23. in 30. januarja, potem 14. februarja in 10. aprila. Na prvi seji, ki se je vršila v Mariboru se je

razpravljalo o preselitvi zvezne pisarne iz Celja v Maribor in o nabavi kredita in najnujnejšega inventarja. Sklepla se je službena pogodba z zveznim uradništvom in najela soba za zvezno pisarno. Na drugi seji, ki se je vršila v Celju, je prejšnji ožji odbor predal vse posle in inventar novemu ožjemu odboru. S tem dnem se je preselila zvezna pisarna z inventarjem iz Celja v Maribor. Na tretji seji se je obravnavalo pavšaliranje oblastnih doklad na popolnočni obisk kavarn. Vsled oblastnih doklad na pivo so se ugotovile cene pivu in sicer za veliko pivo 4.75 Din, malo 3.25 Din in za steklenico 6 Din. Na četrti seji se je pregledalo blagajniško poslovanje in ugotovilo, da se ujemajo vsa predložena potrdila z vknjižbami. Gospod Oset je podal obširno poročilo o gospodarski konferenci, ki se je vršila na velikonočni ponedeljek v Zagrebu in o avdienci zvezne deputacije, ki se je predstavila ob tej priliki ministru za notranje zadeve g. dr. Korošcu in finanč. ministru dr. Markoviću, katerima je predložila spomenice v zadevi novega pravilnika o gostilnah in za odpravo registrov za žganje in druge.

2. Zadruga v Gornji Radgoni, nova članica.

Naše organizacijsko delo je rodilo zopet nov sad. Po večletnem prizadevanju se nam je končno posrečilo izločiti iz skupne obrtne zadruge v Gornji Radgoni vse gostilničarje ter ustanoviti za iste samostojno gostilničarsko zadrugo. Vsled tega šteje naša zveza eno zadrugo z 58 člani več kakor lanskoleto.

Dne 2. aprila 1928 so se zbrali na sestanku pri g. Vijač-u v Radencih skoro vsi gostilničarji gornje-radgonskega sodnega okraja. Po kratkem medsebojnem posvetovanju so se soglasno izjavili, da hočejo ustanoviti tudi za gornjeradgonski sodni okraj svojo lastno strokovno gostilničarsko zadrugo, ki edina more pravilno razumeti današnji težki položaj gostilničarstva. Z velikanskim navdušenjem so zborovalci izvolili iz svoje srede pripravljalni odbor, kateremu so postavili na čelo vrlega, zavednega in agilnega gospoda Janka Karbaša. Gospod Karbaš je v par dneh naložil zadrugi kataster, kar je temelj vsemu nadaljnjemu zadruginemu poslovanju. Istotako rešuje g. Karbaš vse tekoče zadrugne posle z največjo točnostjo.

V vodah skupnih obrtnih zadrug, ki se niso nikjer dobro obnesle, plavajo edino še gostilničarji iz sodnega okraja v Marenbergu.

3. Trgovski točilci.

Proti podaljšanju likvidacijskega roka trgovskim točilcem do 30. junija 1928 smo podali pritožbe na Upravno sodišče v Celju, ministrstvo za notranje zadeve in državni svet v Beogradu. Upravno sodišče in ministrstvo nam po preteku 3½ meseca še nista odgovorila. Državni svet je našo pritožbo zavrnil s pripombo, da ni naveden v njej nobeden konkreten slučaj. Mislim, da je bila naša pritožba zadostno konkretizirana od momenta, ko smo navedli, da ni veliki župan še izvedel razsodbe, ki jo je izdal ravno Državni svet, temveč da je izvedbo razsodbe podaljšal za nadaljnjih šest mesecev. Toliko vam poročam, da bodete vedeli, da nismo držali rok križem kakor bi mogoče kdo mislil. Sicer se pa bodo ti obrati s 1. julijem t. l. prav gotovo zavrtili, ker se jim likvidacijski rok pod nobenim pogojem ne bo več podaljšal. To zagotovilo nam je dal tudi g. veliki župan mariborske oblasti osebno. Prosim, da vaše člane v tem smislu podučite in jih pomirite, da potrpijo še dva meseca.

4. Oblastne doklade.

Največ dela so nam povzročile oblastne doklade. Vršili so se razni sestanki in posvetovanja s prizadetimi. Istotako smo intervenirali osebno pri oblastnem odboru. Preprečili smo, da se niso začele pobirati oblastne doklade že s 1. januarjem 1928, kakor je v »Uradnem listu« objavljeno, ampak šele od 1. marca 1928 dalje, kakor je pravilno.

Naše delo v tem pogledu je rodilo ta uspeh, da so se prvotno projektirane 100% oblastne doklade na vino znižale na 50%. V ljubljanski oblasti je obveljala 100% doklada. Pobiranje oblastne takse na igranje na karte se je opustilo. Taksa na popolnočni obisk kavarn

se je na primerno vsoto pavšalirala. V ljubljanski oblasti se pobira na ta naslov od vsakega gosta 5 Din.

Ker so nekatere izvršilne oblasti kljub temu zahtevale plačilo oblastnih taks že od 1. jan. 1928 dalje, smo sestavili za prizadete brezplačno potrebne vloge na oblastni odbor. V slučaju, da bi se prošnjam ne ugodilo, bomo sestavili za vsakega interesenta pritožbe na višje instance.

5. Vinske razstave.

V našem strokovnem glasilu »Gostilničarski list« smo neštetokrat priporočali našim članom posejanje vinskih razstav in sejmov. To smo storili vedno v trdnem prepričanju, da koristimo s tem celokupnemu gostilničarstvu. Tudi letošnji zvezni občni zbor smo priredili v Ptuj le s tem namenom, da omogočimo delegatom poset razstave, ki se je vršila v času dne 15., 16. in 17. januarja 1928. Našega topoglednega dela ne odobravajo vsi gostilničarji. Pojavile so se celo pritožbe proti našemu stremljenju in agitaciji med gostilničarstvom za take prireditve, češ, da so nepotrebne in bi jih morali celo bojkotirati. Ker sta nastali v tem oziru dve različni struji, vas prosim, da zavzamete danes vaše stališče napram vinskim razstavam in sejmom ter nam daste potrebna navodila, kako naj se v bodoče ravnamo.

6. Pravilnik o odpiranju in zapiranju trgovin.

Že dolgo časa vlagamo prošnje na razne pristojne činitelje glede ureditve odpiralne in zapiralne časa za trgovine, kamor spadajo tudi točilci na stoječe goste. Zadnje tako predstavko smo vložili dne 2. februarja t. l. na ministrstvo za social. politiko, katero se je takrat izreklo, da hoče to stvar končno javno rešiti. Kakor vedno, tako se je tudi tokrat poprej spremenil minister za socialno politiko predno je utegnil svoj načrt uresničiti. Tako je ostala tudi zadnja vloga v tem pogledu nerešena in čakamo dalje, da bo prišel na vlado vendarle mož, ki si bo upal vzeti zadevo resno v roke.

7. Prodaja žganja na debelo.

Vsled naše vloge je generalna direkcija davkov v Beogradu omilila svoj prvotni razpis, ki je določal, da se sme prodajati žganje na debelo le v posodah nad 100 l v toliko, da je dovoljena ta prodaja od 25 l navzgor.

8. Nedostatno žigosanje igralnih kart.

Sedanji način žigosanja igralnih kart z gumijastim žigom je nedostaten, ker se vtisnjeni gumijasti žig po parkratni uporabi zbrusi. Radi tega je že marsikateri gostilničar imel po nepotrebnem opravka s financo. Upoštevajoč to dejstvo, smo vložili na finančno oblastvo utemeljeno vlogo, v kateri smo prosili, da bi se uvedlo žigosanje igralnih kart z vsekalnim namesto z gumijastim žigom. Rešitve še nimamo.

9. Evidenca sprememb v gostilničarski obrti.

Ker smo opazili, da nimajo vse zadruge točne evidence svojih članov, smo zaprosili finančno okrajno ravnateljstvo v Mariboru za odredbo, da bi se obveščale zadruge o vseh na novo izdanih točilnih pravicah. Naši prošnji je fin. okr. rav. ugodilo in dalo nalog vsem podrejenim sreskim upravam, naj o vseh spremembah v gostilničarskih obratih obvestijo tudi našo zvezo, mi pa bomo obvestili zadruge. Prosim, da vašo evidenco vsakokrat spremenite v smislu obvestila.

10. Razmnoževalni aparat.

Nabavili smo razmnoževalni aparat, s katerim se lahko razmnoži roko-ali strojepis na več tisoč izvodov. Pripraven je za vsake vrste tiskovine. Ta aparat je brezplačno na razpolago vsem zadrugam za razmnoževanje vabil na občni zbor ali drugih spisov.

11. Reorganizacija bolniškega zavarovanja.

K reorganizaciji bolniškega zavarovanja smo podali v glavnem zahtevo, naj se Središnji Savez v Zagrebu kot popolnoma nepotreben ukine. Ljubljanski OUZD naj se deli na dva OUZD in sicer na mariborskega, ki bi naj obsegal mariborsko, in na ljubljanskega, ki bi naj obsegal ljubljansko oblast. Zahtevali smo tudi reorganizacijo zdravniške službe itd.

12. Gostilničarska razstava v Ljubljani.

Čim smo zvedeli, da namerava Ljub-

ljanski velesojem priključiti letošnjemu velesojem tudi gostilničarsko razstavo in srednjeevropski kongres, smo takoj začeli z agitacijo med gostilničarstvom in priporočali čim številnejšo udeležbo. Načelstvo ljubljanske zveze je bilo iz početka tudi jako vneto za to prireditve. Zvezni odbor ljubljanske zveze, ki se je sestel na seji dne 16. marca 1928 ni odobril stališča zveznega načelstva, češ, da se gostilničarski stan preveč obremenjuje, da bi s pompoznimi prireditvami kazal finančni pot do nalaganja še večjih bremen. Iz tega razloga je odbor ljubljanske zveze soglasno odklonil vsako oficijelno udeležbo na gostilničarski razstavi in gostilničarskem kongresu v Ljubljani. To smo končno tudi mi uvideli in se pridružili pravilnemu naziranju odbora ljubljanske zveze ter prenehali z nadaljno propagando in pripravami za to prireditve. To smo storili tudi radi solidarnega nastopa obeh zvez in ker ne moremo iti preko sklepov zveze, ki ima svoj sedež tam, kjer se prireditve vrši. Prosim, da tudi o tem razpravljate in storite sklep, kako naj v bodoče postopamo.

13. Zakon o državni trošarini.

Pri ministrstvu financ v Beogradu se sestavlja nov zakon o državni trošarini. Zbornica je prejela načrt v pretres in oddajo svojega mnenja. Naša zveza je bila od zbornice povabljen k sodelovanju pri oddaji mnenja. Posvetovanju se je vršilo v soboto, dne 21. t. m. v Ljubljani. Našo zvezo je zastopal g. Oset in moja malenkost. Na predlog gospoda Oseta se je vneslo v načrt določilo, da pristane gostilničarstvo na nameravano povišanje državne trošarine na vino in mošt za 100% pod pogojem, da se odpravijo točilne takse, pavšalne takse na računске bloke v gostilnah, takse na igralne karte, registri na žganje, 3%ni odpis za vsušenje in drože ter da se vse avtonomne doklade maksimirajo na 30% od državne trošarine. Istotako se je vneslo v načrt določilo, da se smejo prodajati v trgovinah alkoholne pijače samo v zapечатih steklenicah, ne pa tudi v odprtih, kakor se prakticira sedaj. Financa naj ima pravico vpogleda samo v one knjige, iz katerih je razviden nakup alkoholnih pijač, ne pa tudi v ostale poslovne knjige. Določila o oddaji v zakup državne trošarine pristojnim gostilničarskim zadrugam se nam ni posrečilo vnesti v zakonski načrt, ker so nas ostali zastopniki trgovskih in industrijskih organizacij preglasovali. Ta zakon bo veljal za celo državo. Vsled tega bo prešla državna trošarina tudi na srbske tovariše. Iz tega razloga je upati na ukinitje točilnih taks, ker se bodo zavzele za to tudi gostilničarske organizacije v Srbiji.

Da bi se bila državna trošarina na vino sploh izločila iz načrta, se nam ni posrečilo, ker je med ostalimi zastopniki prevladalo mnenje, da bo ministrstvo potem samovoljno naredilo kakor bo hotelo.

14. Zadržni občni zbor.

Kadar nam je čas dopuščal, smo se udeležili zadržnih občnih zborov, na katerih smo poročali o zveznem delovanju in težkem položaju gostilničarstva.

15. Informacijski oddelek.

V zadnjem času je načelstvo uvidelo potrebo ustanoviti pri zvezi poseben informacijski oddelek za vse v naši zvezi včlanjene gostilničarje. Naloga tega oddelka je, dajati vsakemu gostilničarju brezplačne informacije, sestavljati prošnje in pritožbe ter biti članom v vsakem oziru vedno na razpolago. O tem smo obvestili vse člane s posebno okrožnico in objavo v listu s pozivom, naj se z zaupanjem obračajo do nas.

16. Kontrola točilcev.

V zadnjem času smo izvršili tudi kontrolo po raznih točilnicah na stoječe goste. Ugotovili smo v teh obratih naravnost škandalozne razmere. Točilnice, ki so pod vsako kritiko umazane in nebrigijske, so v neposredni zvezi s spalnico, kuhinjo ali trgovino. Obratuje se ob vsaki uri in na razne nezakonite načine. Izvršili smo prijave na oblasti, v katerih smo točno popisali vse ugotovljene nedostatke. Pristojna oblast je uvedla preiskavo in zaslužno kazni je prejelo do sedaj pet lastnikov takih obratov v mariborski oblasti. Skupna kazni vseh znaša 1.125 dinarjev.

17. Podeljevanje novih točilnic.

Omeniti moram uvidevnost mariborskega mestnega občinskega odbora, kateri se je v več slučajih izrekel proti podelitvi novih točilnic. Želeti bi bilo, da bi mariborsko mestno občino posnemale tudi druge občine.

18. Krajevne pravice.

Na zahtevo posameznih zadrug smo sodelovali tudi pri oddaji mnenja za nove krajevne pravice. Naše vloge so imele uspeh.

19. Financijelno stanje zveze.

Financijelno stanje zveze ni preveč sijajno, vendar pa ne bo v letošnjem letu pasivno, če nam bodo vse zadruge plačale predpisano članarino. Današnje stanje je sledeče:

1. Naš tekoči račun pri Posojilnici v Mariboru izkazuje breme saldo po	3.414.— Din
2. Tekoči račun pri Posojilni hranilnici v Ljubljani pa dobro saldo po	570.— »

Skupno breme saldo 2.844.— Din.

Nasproti temu imajo pri nas odprte račune za zvezno članarino še sledeče zadruge:

1. Mozirje	1.380.— Din
2. Prevalje	2.340.— »
3. Dolnja Lendava	2.130.— »
4. Šoštanj	1.140.— »
5. Pobrežje za mariborsko okolico	8.460.— »
6. Slovenjgradec	550.— »
7. Sv. Lenart v Slov. goricah	950.— »
8. Šmarje pri Jelšah	990.— »
9. Sv. Jurij ob j. ž.	1.230.— »
10. Gornja Radgona	1.740.— »
11. Murska Sobota	550.— »
12. Kozje	4.850.— »
13. Rogaška Slatina	1.830.— »
14. Ptuj	3.230.— »
15. Konjice	30.— »
16. Braslovce	60.— »
17. Slov. Bistrica	1.650.— »
18. Vojnik	1.740.— »
19. Za oglase v listu	7.800.— »

skupaj 51.110.— Din.

Da bomo mogli priti z našo blagajno končno v ravnovesje, prosim vse ravnokar izkazane zadruge, da nam dolgujoče vsote čim prej nakažejo, da bomo mogli neovirano naprej delovati.

20. »Gostilničarski list«

izhaja v tako mali obliki, ker nam ni mogoče pridobiti večjega števila oglasov. Temu bi prav lahko odpomogle posamezne zadruge, če bi nam poslale vsaj vsaka po par naročil na oglase. S tem končam svoje poročilo, o katerem prosim, da razpravljate in storite potrebne sklepe ter daste navodila za nadaljno delovanje.

Zvezni načelnik g. Oset se zahvali zveznemu tajniku g. Komacu za izčrpno podano poročilo, katerega da na razpravo in prosil navzoče, naj pridno posegajo v debato.

1. Vinski sejm.

K besedi se oglasil g. Berlič in pravi, da je potrebno delati z vinogradništvom roko v roki. Vsekakor pa ni za to, da bi se delala iz lastne inicijative preobširna brezplačna reklama za prirejanje malih, malopomembnih lokalnih vinskih sejmov, ki ne morejo nuditi obiskovalcem zadostno sortiranih vzorcev. Nasprotno pa je za to, da se, v kolikor je v listu prostora, piše o velikopoteznih akcijah, kakor so na pr. oblastne razstave, ki nudijo obiskovalcem vzorce vinskih pridelkov iz vinogradov cele oblasti, so velikega pomena tudi za pospeševanje tujkega prometa in napravijo tudi sicer dober vtis na tuji svet, od katerega je odvisen naš gostilničarski stan. Vsekakor pa naj izostanejo udi za take prireditve obširna brezplačna poročila.

Naziranju gospoda Berliča so se pridružili tudi ostali navzoči, posebno pa iz razloga, ker noče vinogradništvo k urejevanju našega lista z oglaševanjem ali naročili ničesar prispevati.

Gospod Cajnko pravi, da je kot vinogradnik že lansko leto stavil na neki anketi vinogradnikov predlog, da bi se vršil vsako leto za celo mariborsko oblast samo eden veliki sejem in sicer menjajoč se v Ivanjkovcih, Ptuj in Mariboru, da pa ni njegov predlog prodr. V ostalem se pa pridruži predlogu g. Berliča.

Končno se je storil soglasen sklep, objavljati v »Gostilničarskem listu« le taka poročila o vinskih sejnih, za katera bo dotični pripravljajni odbor plačal primerno vsoto. Izjemoma naj se objavijo brezplačno samo kratka poročila velikih oblastnih prireditev in še to le tedaj, če bo preostajal v listu prostor.

2. Gostilničarska razstava v Ljubljani.

Po kratki razpravi se z ozirom na odklonilni sklep ljubljanske zveze soglasno sklene, prepustiti ožjemu odboru proste roke, naj po svoji uvidevnosti in prepričanju ukrene v zadevi oficijelne udeležbe na gostilničarski razstavi vse, kar se mu zdi pravilno, ne da bi kršil solidarnost enotnega nastopa z ljubljansko zvezo.

3. Zakon o državni trošarini.

Zbornični tajnik g. Žagar je podal obširno poročilo k načrtu zakona o državni trošarini, katerega je prejela zbornica v pretres in oddajo mnenja. Odbor je soglasno sklenil, da vztraja na predlogu, ki ga je stavil zvezni načelnik g. Oset na zbornični konferenci dne 21. aprila t. l., ki je šel za tem, da se vnese v novi trošarinski zakon poleg v tajniškem poročilu naštetih določil, tudi klavzula, naj se da gostilničarskim zadrugam in njih zvezam na prosto, vzeti od države državno trošarino v zakup, tako, kakor se je vršilo v predvojnih časih. Nasprotno pa naj se vnese v ta zakon določilo, ki bo absolutno prepovedovalo oddati državno trošarino v zakup posameznim osebam, ki bi utegnile dani položaj izkoriščati v špekulativne namene.

Zvezni načelnik g. Oset je izpopolnil tajniško poročilo še v toliko, da se je na njegov predlog vneslo v načrt zakona o državni trošarini tudi določilo, da sme biti založna klet pod isto streho kot je točilna klet in da se v novi zakon o državni trošarini ne vnese določilo, ki predvideva lepljenje trošarinskih trakov na steklenice piva, ki služijo v svrhu kontrole o redno plačani državni trošarini na pivo.

Računski preglednik gosp. Korže je pregledal že prejšnji dan račune in blagajniško knjigo. Ker se ni mogel današnje seje udeležiti, je podal odboru pismeno poročilo, iz katerega je razvidno, da je blagajniška knjiga in priloge v popolnem redu ter predlaga odboru, naj podeli načelstvu in tajništvu odvezo za samostojno razpolaganje z zveznim denarjem.

Zvezni širši odbor se je na podlagi tajniškega poročila in nujenih dokazov prepričal, da je bilo samostojno delovanje načelstva in tajništva v vsakem oziru pravilno. Na podlagi te ugotovitve in predloga gospoda Koržeta je zvezni širši odbor odobril soglasno dosedanje samostojno delovanje in razpolaganje z zveznim denarjem od strani zveznega načelstva in tajništva.

K četrti točki

dnevnega reda poda zvezni načelnik g. Oset besedo tajniku Udruženja gostilničarja, svratištara itd. za oblast zagrebačko v Zagrebu gosp. Marjanu Ostojčiću, ki pozdravi navzoče v imenu vseh tovarišev iz zagrebske oblasti ter se zahvali za vabilo na sejo. V preko enournem govoru poroča g. Ostojčić navočim o trnjevi poti, po kateri hodijo hrvatski tovariši radi koruptivnih razmer, ki vladajo v južnih krajih naše domovine in katerih se ne bo moglo v doglednem času odpraviti.

Da se te neznosne razmere in neopravčeno nalaganje dajatev na gostilničarski stan v takozvanih prečanskih krajih čimprej odpravijo in zboljša gospodarsko stanje vseh stanov, se je zagrebsko Udruženje, katerega g. Ostojčić zastopa, odločilo, prirediti dne 3. maja 1928 v Zagrebu protestno zborovanje vseh gostilničarjev iz takozvanih prečanskih krajev, da izrazijo svojo nevoljo napram onim činiteljem, ki so to nezadovoljstvo zakrivili. Radi tega prosil navzoče, naj delajo razpoloženje med svojimi člani, da se tega importantnega protestnega zborovanja prav sigurno v polnem številu udeležijo.

Zagrebsko udruženje sestavlja spoznavno z vsemi zvezami v prečanskih krajih nov pravilnik o gostilnah. Načelstvo naše zveze je sestavilo od svoje strani svoj načrt, katerega je predložilo današnji odborovi seji v pretres in odobritev. Načrt se potem izroči zagrebskemu Udruženju kot podlaga pri sestavi enotnega načrta za celo državo.

Naš načrt se od sedaj veljavnega pravilnika mnogo razlikuje. Črtali smo 30 členov kot nepotrebne. Nasprotno smo pa vnesli nekaj novih določil, katere smo posneli deloma iz obrtnega zakona iz leta 1907, deloma pa vsled nastale potrebe. Črtali smo vsa ona določila sedanjega pravilnika, ki predvidevajo sedanji nered v podeljevanju dovoljenj za točenje vina lastnega pridelka. Izločili smo tudi razne penzije, točenja alkoholnih pijač po barakah, trgovinah, delikatesah itd. Naš načrt predvideva samo redno gostilničarstvo, za katero so potrebne krajevne, osebne in točilne pravice. Podeljevanje krajevnih pravic je vezano na dano krajevno potrebo, kar ugotovijo občine in pristojne gostilničarske zadrug, katerim se mora pred vsako podelitvijo krajevne pravice dati prička oddati svoje mnenje. V slučaju, da bi se podelila krajevna pravica vzhic nasprotnemu združnemu mnenju, ima zadruga pravico pritožbe na višjo instanco. Naš načrt predvideva dve vrsti osebnih pravic in sicer omejeno osebno pravico, s katero se lahko vodijo gostilniški obrati po vaseh in se sme podeliti vsakemu neoporečnemu prisilcu ne da bi mu bilo treba dokazati sposobnost in prakso v streženju gostom. Podelitev neomejene osebne pravice, s katero se lahko vodijo vsakovrstni obrati v mestih, trgih, kopalščih in zdraviliščih, pa je vezana na dokaz sposobnosti. Za dokaz sposobnosti se jemlje:

1. triletna redna učna doba s pomočniško preizkušnjo ter triletna pomočniška doba z mojstrskim izpitom;
2. popolna fakultetska izobrazba s šestmesečno prakso v vodstvu enega gostilniškega obrata;
3. popolna srednješolska izobrazba z enoletno prakso v vodstvu enega gostilniškega obrata in mojstrski izpit;
4. štiriletna srednješolska izobrazba s štiriletno prakso v neposrednem streženju gostom in mojstrsko preizkušnjo.

Evidenco o zaposlenju vodijo pristojne zadrug in zveze.

V prehodne odredbe smo vnesli tudi nov člen, po katerem naj se ukinejo vse one točilnice po trgovinah, ki so se ustvarile vsled napačne interpretacije prejšnjih pravilnikov.

Po daljšem razmotrivanju se je sestavljeni načrt odobrili in pooblastili ožji odbor, naj sporazumno z zagrebškim Udruženjem sestavi na podlagi tega načrta nov pravilnik za celo državo ter ga predloži ministarstvu za notranje zadeve v uveljavljenje. Glavna razprava o tem se bo vršila v Zagrebu dne 3. maja 1928, to je na dan, ko se bo vršil kongres gostilničarjev iz vseh prečanskih krajev.

K peti točki

dnevnega reda so stavili navzoči razne samostojne predloge. Kot najvažnejšega omenimo predlog g. Slavina iz Ptuj, ki gre za tem, da bi se ustvarile pri odmeri točilnih taks še dve novi skupini, ker ni sedanja razdelitev na skupine pravična in se ustvarjajo radi tega prevelike razlike med enim in drugim gostilniškim obratom. Zveza bo podvzela v to svrhu vse potrebne korake.

Gospod Škof iz Slovenjgradca je stavil predlog, naj bi se vršile seje širšega odbora menjaje v Mariboru, Ptuj in Celju, da bi bila tudi drugim zadrugam dana prilika prisostvovati seji z manjšimi stroški. Temu predlogu se je pridružil tudi gospod Rožanc, delegat vojniške zadrug. Nasprotno pa je dokazal bivši zvezni načelnik gosp. Bernardi kot najboljši poznavalec zveznega poslovanja, da ne bi bila izvedba predloga g. Škofa v korist gladkemu zveznemu poslovanju in razpravam na sejah, kjer se neprestano potrebujejo razni zvezno-uradni spisi. Iz tega razloga je neobhodno potrebno, da se vršijo seje širšega odbora vedno le na sedežu zveze in v najbližnji bližini zvezne pisarne. Opirajoč se na to ugotovitev predlaga, naj se vršijo seje širšega odbora vedno le v Mariboru. Predlogu gospoda Bernardija se pridružita tudi gospoda Perc iz Celja in Berlič iz Ptuj.

Gospoda Škof in Rožanc sta uvidela, da je njih predlog težko izvedljiv in zvezan s stroški. Radi tega stavljen predlog umakneta.

Zvezni podnačelnik g. Holc je predlagal, naj bi se ustanovil pri zvezi re-

zervni fond, v katerega naj bi se stekali prostovoljni prispevki včlanjenih zadrug in njihov članov ter darila in volila. Tudi temu predlogu so navzoči soglasno pritrtili.

Gospod Bernardi predlaga, naj bi se priredila poučna potovanja in sestanki skupno z vajenci. Za kritje nastalih stroškov naj se zahteva od tujsko-prometne zveze v Mariboru primeren prispevek. Tujsko - prometna zveza v Mariboru prejema namreč v ta namen in v namen pospeševanja tujškega prometa 15% onih prispevkov iz fonda gostilničarske šole, ki jih plačujejo občine od davščine na prenočišča. Predlog je bil soglasno sprejet.

Gospod Berlič kot dober poznavalec današnjega težkega položaja gostilničarstva predoči navzočim posledice v slučaju, da bi ne ščitile gostilničarstva njegove močne organizacije. Iz teh razlogov je treba naše organizacije vedno bolj ojačati s čim tesnejšo združitvijo. Zato predlaga, naj se vse zadrug udeležijo v čim večjem številu protestnega kongresa, ki ga prireja zagrebško Udruženje za dne 4. maja 1928 v Zagrebu. Predlog je bil soglasno sprejet. Gospod Oset prosi vse navzoče, da bi v bodoče vse svoje samostojne predloge predložili pisмено, ker se s tem olajša pisarni delo.

K šesti točki

dnevnega reda se ni nihče več oglasil k besedi. Radi tega je g. Oset zaključil sejo ob 6. uri popoldne.

Zvezni načelnik: *Andrej Oset* s. r.
Zvezni tajnik: *Anton Komac* s. r.

PRIMARIJ DR. BENČAN

specijalist za ženske bolezni
in porodništvo

ordinira v Mariboru, *Aleksandrova
cesta 6/II. od 11.—12. in od
2.—3. ure. :-: Telefon 344.*

Zapisnik

rednega letnega občnega zbora *Gostilničarske zadrug* za mariborsko okolico na Pobrežju, ki se je vršil v ponedeljek, dne 7. maja 1928 po enournem čakanju ob 2. uri popoldne v gostilniških prostorih zadrugnega načelnika gospoda *Matije Holca* s sledečim

DNEVNIM REDOM:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročila načelstva.
3. Obračun za poslovno leto 1927.
4. Proračun za poslovno leto 1928.
5. Volitve načelstva in odbora.
6. Upokojitev sedanjega in namestitve novega zadrugnega tajnika.
7. Slučajnosti.

Navzoči:

Zadrugni načelnik g. *Matija Holc*, ki vodi razprave,
zadrugni podnačelnik g. *Franc Kučer*, kot načelnikov namestnik,
župan pobeške občine g. *Stržina*,
zvezni načelnik g. *Andrej Oset* in
zvezni tajnik g. *Anton Komac*, ki fungira kot zapisnikar
ter 54 zadrugnih članov.

Ker se vrši redno sklicani občni zbor po enournem čakanju, so vsi storjeni sklepi veljavni vzhic temu, da je navzočih komaj 54 zadrugnikov. Po tej ugotovitvi se spominja zadrugni načelnik g. Holc v minulem poslovnem letu umrlih zadrugnih članov ter pozove navzoče, naj se v počastitev spomina pokojnih tovarišev dvignejo raz svojih sedežev.

Po končanih formalnostih se je preslo k razpravam dnevnega reda.

K prvi točki

se soglasno sklone, da se čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora opusti, ker bi zavzelo preveč dragocenega časa.

K drugi točki

pod zadrugni načelnik g. Holc izčrpno poročilo o zadrugnem delovanju v minulem poslovnem letu 1927., iz katerega je razvidno, da je štela zadruga 297 članov. Pomočnikov je bilo prijavljenih 39, vajencev pa 11. Rešenih je

bilo 134 spisov, med katerimi je bilo 6 prošelj za nove krajevne pravice; v 4 slučajih je zadruga oddala odklonilno v dveh pa pritrtilo mnenje. Za dosego osebne pravice je bilo vloženih 7 prošelj. Zadrugni odbor se je sestel na sejo štirikrat. Na inicijativo Zveze gostilničarskih zadrug v Mariboru se je zadruga udeležila po gosp. Postl-u III. avstrijske strokovne razstave v Gradcu in po g. Holcu pa vinske razstave v Ptuj. Zveznih sej so se udeležili gg. Holc, Postl in Trinko. Polnoštevilno je bila zadruga zastopana tudi na letošnji zveznem občnem zboru v Ptuj. Zadrugni kataster izkazuje, da je 97 članov zaostalo pri plačilu zadrugnih doklad za poslovno leto 1927. Nekateri dolgujejo na zadrugni članarini celo za leta 1925 in 1926. Pri tej priliki je zadrugni načelnik g. Holc vse zamudnike na plačilo zadnjikrat opominjal in zagrozil, da bo sicer primoran izročiti terjatev politični oblasti, če bi se še zadnjemu opominu ne odzvali.

Poročilo je vzel zbor za odobravanje na znanje in priznal načelnikovo pridno in uspešno delo s 1000 Din nagrade.

K tretji točki

obrazloži zadrugni načelnik g. Holc od računskih preglednikov pregledani in podpisani obračun za minulo poslovno leto 1927, ter se na predlog g. Senice podeli odboru absolutorij.

K četrti točki

predloži zadrugni načelnik g. Holc letni proračun na poslovno leto 1928, glasom katerega je proračunjena zadrugna članarina tudi za leto 1928. po 60 Din za vsakega člana. Po kratki debati se predloženi proračun soglasno odobri.

K peti točki

dnevnega reda se zadrugni načelnik g. Holc zahvali zboru za triletno zaupanje in prosi, da se na njegovo mesto izvoli drugi tovariš. K besedi se je oglasil g. Peter Trinko kot dolgoletni zadrugni odbornik in najboljši poznavalec današnjega težkega gospodarskega položaja in pridnega ter uspešnega delovanja zadrugnega načelnika gosp. Holca. V lepem govoru je g. Trinko orisal možnosti in vsem članom priljubljeni značaj g. Holca.

G. Holc nam je tekom svojega triletnega uspešnega načelovanja dokazal lepe uspehe. Bil je ob vsaki dani priliki na prvem mestu. Ob izvolitvi, ki se je vršila pred tremi leti, je započel zadrugno delo z vso energijo. Imel je pred očmi edini idealen namen ustreči vsem številnim željam zadrugnega čalstva in biti v korist vsemu gostilničarskemu stanu. Noč in dan se je boril in zastavil je vse svoje moči in vpliv, da bi odstranil tiste črvičke, ki našo obrt tako strašno zajedajo. To je dokaz, da smo zaupali našo usodo možu, ki je v vsakem oziru zmožen voditi nas do končnega cilja.

Gospod Holc je bil tudi med tistimi tovariši, ki so se prizadevali prenesti sedež ponosa vseh gostilničarjev mariborske oblasti, to je naše zveze iz Celja v Maribor. Celjani, ustvaritelji naše zveze, katerim gre za to največja zasluga, so se le težko odločili izročiti svojo rožo v druge roke, ne vedoč, kakšna usoda jo v drugi presajeni zemlji čaka. Pri tej priliki moramo svečano obljubiti, da bomo v najlepšem cvetju prevzeli in v mariborsko zemljo presajeno rožo še nadalje dobro negovali, da nam bo dala v kratkem tudi sad, katerega do skrajnosti izmognani gostilničarski stan nujno potrebuje. Za tako delo in nego pa je naš Holc kot dolgoletni naš voditelj najspodobnejši. Zato vas prosim, da v prid stvari, za katero gre in v dobrobit nas vseh, izvolite ponovno našega dosedanjega načelnika g. Holca.

Besedam g. Trinka je sledilo dolgo trajno odobravanje, kar dokazuje, kako je g. Holc pri svojih članih priljubljen. Po kratkem posvetovanju se je sestavil sledeči odbor:

a) Načelstvo:

1. g. Holc *Matija*, zadrugni načelnik;
2. g. Kučer *Franc*, zadrugni podnačelnik.

b) Odborniki:

3. g. Lesjak *Miha*,
4. g. Ketič *Josip*,
5. g. Koder *Josip*,
6. g. Lebe *Josip*,

7. g. Postl *Herman*,
8. g. Trinko *Peter*,
9. g. Dreisiger *Franc*,
10. g. Vaupotič *Štefan*.

c) Odborniki-namestniki:

11. g. Sarnic *Josip*,
12. g. Klajčnik *Martin*,
13. g. Korenčič *Anton*,
14. g. Škof *Josip*.

č) Računski pregledniki:

15. g. Grašič *Jakob* in
16. g. Klemenšak *Franc*.

K šesti točki

dnevnega reda prečita zadrugni načelnik g. Holc vlogo 77-letnega zadrugnega tajnika g. Ivana Hergota, kateri je podal ostavko na svojo 20-letno zvesto in pridno tajniško službovanje ter prosil, naj se ga razreši dolžnosti. V debato so posegli gg. Holc, Kučer, Senica in razni drugi navzoči, ki so kot dobri poznavalci težkega zadrugnega dela priznali g. Hergotu velike zasluge v organizacijskem delu za dobrobit celemu gostilničarskemu stanu. Končno je bil storjen soglasen sklep priznati pridno Hergotovo 20-letno delovanje z mesečno pokojnino po 100 Din in nagrado za dosedanje pridno delo. Vprico takega nepričakovanega priznanja se je g. Hergot močno ginjen zahvalil svojim delodajalcem z obljubo, da bo dal zadrugi tudi v bodoče radevolje na razpolago svoje skromno znanje in upešane moči. Zadrugno načelstvo pa se je pooblastilo, da nastavi novega zadrugnega tajnika, za katerega je predviden v proračunu kredit po 300 dinarjev mesečno.

K sedmi točki

je povzel besedo zvezni načelnik gosp. Oset, ki je v obširnem govoru poročal o prizadevanjih zveze za zboljšanje gospodarskega položaja. Poročilo je obsegalo oblastne doklade, delovanje v zbornici, novi pravilnik o gostilnah, novi zakon o trošarini, zborovanje prečanskih gostilničarjev, ki se bo vršilo v Zagrebu dne 15. maja 1928, organizacijo, obnovo gostilniških obratov, tujski promet itd.

Zvezni tajnik g. Komac je poročal o prizadevanjih zveze za odpravo točilcev na stoječe goste, ureditev odpiralnega in zapiralnega časa za te obrate in o podeljevanju dovoljenj za točenje vina lastnega pridelka.

Zbor je pozdravil tudi župan pobeške občine g. Stržina in želel najlepše uspehe.

Ob 6. uri zvečer je bil dnevni red izčrpan in zborovanje zaključeno.

Zadrugni načelnik: *Matija Holc* s. r.
Zapisnikar: *Anton Komac* s. r.

Izpraševanje vajencev in proglašanje sotrudnikom.

A) Pri zadrugi za mariborsko okolico na Pobrežju.

V petek, dne 4. maja 1928 se je sestala v zadrugni pisarni mariborske okoliške zadrug na Pobrežju izpraševalna komisija za vajence, ki je imela nalogo izprašati prvega, pri tej zadrugi vpisanega vajenca, gospoda *Franca Midlila* ter ga slavnostno proglašiti sotrudnikom v gostilničarski obrti. Komisijo so tvorili gospodje zadrugni načelnik Holc, podnačelnik Kučer in odbornik Postl. Kot povabljeni gosti so se udeležili svečanosti tudi gostilničar g. Halbwid, pri katerem je bil g. Midlil izprašan v praktičnem izvrševanju natakarske službe, vajenčeva mati, zvezni načelnik g. Oset in zvezni tajnik g. Komac.

Teoretično izpraševanje se je vršilo v zadrugni pisarni, praktično pa v gostilniških prostorih zadrugnega načelnika g. Holca. Kandidat g. Midlil je odgovarjal vsem stavljenim vprašanjem gladko, sigurno in v vsakem oziru zadovoljivo.

Čim se je izpraševanje dokončalo, je komisija proglasila izvršten izpraševalni uspeh. V podkrepitev izpraševalnega uspeha je izročila komisija gospodu Midlilu lepo izdelano »Učno diplomu«.

Po končanem oficijelnem delu slavnosti, je serviral g. Midlil z največjo pozornostjo in taktnostjo komisiji običajno zakusko. Pri tej priliki so se navzoči vrstili drug za drugim z lepimi nagovori in napitnicami prvemu izpraševancu in novemu kandidatu gostilničarskega stanu.

B) Pri zadruzi v Mariboru.

Dan pozneje, t. j. v soboto, dne 5. maja t. l. je bil izprašan vajenec mariborske mestne zadruge gospod Ferdo Müller. Izpraševanje se je vršilo v restavracijskih prostorih hotela Mariborski dvor. Komisijo so tvorili združni načelnik g. Oset, odbornik gosp. Starman, odbornica gospa Ingolič in zvezni tajnik g. Komac.

Gospod Müller je dovršil vse tri razrede gostilničarske šole v Mariboru s prav dobrim uspehom in prejel tudi šolsko odhodnico. Na podlagi izpraševanja je komisija proglasila slavnostno izvrsten izpraševalni uspeh. Tudi g. Müller je prejel od komisije lepo izdelano »Učno diplomu«, ki mu bo v trajen spomin.

Reorganizacija pisarne Središnjega saveza v Beogradu.

Središnji savez je v zadnjem času postal zelo delaven. Reorganiziral je svojo pisarno tako, da je namestil tam tudi posebne referente za reševanje hrvatskih in slovenskih vlog. Namestil je v vsakem oziru sposobnega tajnika v osebi g. Slavka Rajkovića, ki je vsekakor najpoglavnejši funkcionar pri vsaki organizaciji. Gosp. Rajković se živo zanima za organizacijo gostilniškega stanu. Njegov idealni namen je, združiti v močnem Središnjem savezu v Beogradu vse gostilničarje cele države. Prilikom poseta zadnjega zagrebškega kongresa je obiskal g. Rajković tudi našo zvezo v Mariboru z namenom, da prouči naše prilike in težnje slovenskega gostilničarstva. To mu bo nadaljno delo lajšalo.

Gosp. Rajković je obljubil, da nam bo šel v vsakem oziru, posebno pa z osebnimi intervencijami pri raznih ministrstvih kar najbolj na roko. Zato vabimo vse naše člane, naj se obrnejo v slučaju potrebe na nas. Zadevo bomo sporočili Središnjemu savezu v Beogradu, Nemanjina ul. št. 50 in uverjeni smo, da se bodo podvzeli vsi potrebni koraki za ugodno rešitev stvari.

Uslužbenki davek.

Vsakdo, ki je podvržen uslužbenškemu davku, mora nabaviti ne glede na višino dohodkov pred početkom koledarskega leta, vsekakor pa pred vstopom v službo, od svojega občinskega urada *davčno knjižico*, v katero vpiše občina njegovo ime kakor tudi imena in leta starosti otrok.

Knjižice izdaja občinsko oblastvo za nabavno ceno brez druge odškodnine. Davčno knjižico sme izdati tudi vsako davčno oblastvo prve stopnje.

V to knjižico vpiše delodajalec vsa izplačila in vse koristi v denarni vrednosti ob vsakem izplačilnem roku, kakor tudi odtegljaj davka ter potrdi njegovo točnost s svojo letno podpisom.

Odtegnjeni in predpisani davek mora vplačati tekom vsakega meseca vsak delodajalec pri pristojni državni blagajni (davkarji) po seznamu vseh namoščenih in zaposlenih uslužbencev in delavcev najkasneje 15. dan po preteku vsakega meseca.

Davčna oblastva, kakor tudi organi finančne kontrole preizkušajo občastno s pregledovanjem dotičnih poslovnih knjig, plač, seznamov in davčnih knjižic, ali delodajalci odtežajo davek, ali ga pravočasno polagajo državni blagajni. V vsem času zaposlovanja mora delodajalec davčne knjižice hraniti in jih pokazati na zahtevo kontrolnih organov.

Vse spore med delodajalci in njihovimi nameščenci glede davčnih odtegljajev rešuje davčno oblastvo prve stopnje; pritožbe zoper te rešitve, ki se morajo vložiti v 15 dneh po vročitvi, pa rešuje pristojno davčno oblastvo druge stopnje.

Ta davek se računa za osebo v gostilničarskih obratih tako, da se vzame v poštev plača v gotovini, hrano in stanovanje. Hrana s stanovanjem se vzame v račun mesečno Din 200[—], samo hrana brez stanovanja pa 175 dinarjev. Če ima n. pr. gostilniška kuharica mesečne plače v gotovini 700 dinarjev, hrano in stanovanje, se računa

1. za plačo v gotovini . . . Din 700[—]
2. za hrano in stanovanje . . . 200[—]

Skupaj . . . Din 900[—]

Davek znaša glasom spodaj natisnjene lestvice, če nima dotična otrok,

Lestvica davka za mesečne ponavljajoče se dohodke.

Stopnja	Davek	Brez otrok		Število otrok							
		od	do	1		2		3		4	
				od	do	od	do	od	do	od	do
1.	4		600		700		800		900		1000
2.	6	601	700	701	800	801	900	901	1000	1001	1100
3.	9	701	800	801	900	901	1000	1001	1100	1101	1200
4.	11	801	900	901	1000	1001	1100	1101	1200	1201	1300
5.	14	901	1000	1001	1100	1101	1200	1201	1300	1301	1400
6.	17	1001	1100	1101	1200	1201	1300	1301	1400	1401	1500
7.	20	1101	1200	1201	1300	1301	1400	1401	1500	1501	1600
8.	23	1201	1300	1301	1400	1401	1500	1501	1600	1601	1700
9.	27	1301	1400	1401	1500	1501	1600	1601	1700	1701	1800
10.	31	1401	1500	1501	1600	1601	1700	1701	1800	1801	1900
11.	35	1501	1600	1601	1700	1701	1800	1801	1900	1901	2000
12.	39	1601	1700	1701	1800	1801	1900	1901	2000	2001	2100
13.	43	1701	1800	1801	1900	1901	2000	2001	2100	2101	2200
14.	48	1801	1900	1901	2000	2001	2100	2101	2200	2201	2300
15.	53	1901	2000	2001	2100	2101	2200	2201	2300	2301	2400

Din 11[—] mesečno, če ima 1 otroka
Din 9[—], 2 otroka Din 6[—], 3 otroke
Din 4[—] itd.

Za uslužbenca v zasebnem gospodinjstvu se zaračunava uslužbenški davek samo na plačo v gotovini, ne pa tudi na hrano in stanovanje in sicer po sledeči tabeli.

Mesečna plača do Din	Davek Din
200 [—]	4 [—]
300 [—]	6 [—]
400 [—]	9 [—]
500 [—]	11 [—]
600 [—]	14 [—]
700 [—]	17 [—]
800 [—]	20 [—]
900 [—]	23 [—]
1000 [—]	27 [—]
1100 [—]	31 [—]
1200 [—]	35 [—]
1300 [—]	39 [—]
1400 [—]	43 [—]
1500 [—]	48 [—]
1600 [—]	53 [—]
1700 [—]	58 [—]
1800 [—]	63 [—]
1900 [—]	68 [—]
2000 [—]	74 [—]

Predstojajo številko Gostilničarskega lista naj si vsak gostilničar hrani radi tabele, po kateri se davek zaračunava.

Kako se hoče kontrolirati prijave za davek na poslovnih promet.

Davčna oblastva v Sloveniji, ki prednjačijo v točnem predpisovanju davkov vsem ostalim davčnim oblastvom v državi, so se enkrat vrezala. Pri svoji veliki vnemi o najskropuloznejšem izvajanju obstoječih in tudi že izven veljavne postavljenih zakonov, niso računale na pozornost naše zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani, ki jo posveča predpisom davkov. V svoji preveliki gorečnosti niso opazila člena 93 finančnega zakona za leto 1928/29, objavljen v Uradnem listu z dne 27. aprila 1928, št. 130/41, po katerem se zopet uveljavlja člen 11 zakona o davku na poslovnih promet z dne 31. januarja 1922, odnosno z dne 27. junija 1921, kateri raveljavlja določbo člena 159 finančnega zakona za leto 1926/27. In ker niso tega določila opazile, so pozvale številne davkoplačevalce, naj v zmislu pravkar navedenega člena 159 finančnega zakona za leto 1926/27 v dokaz pravilnosti prijavljenega prometa predložijo poslovne knjige. Ker davčna oblastva niso upravičena v lastnem delokrogu zahtevati vpogleda v poslovne knjige, ampak le na podlagi sklepa davčnega odbora (davčne komisije) je vložila Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani na Delegacijo ministrstva financ v Ljubljani pritožbo in zahtevala razveljavljenje vseh teh pozivov. Delegacija je pritožbi zbornice ugodila in zaukazala vsem davčnim oblastvom in davčni administraciji v Ljubljani, da morajo preklicati takoj vse odrejene vpogleda v poslovne knjige, izdane na podlagi določb člena 159 finančnega zakona za leto 1926/27. Preklic morajo utemeljiti z določbami člena 93 finančnega zakona za leto 1928/29, ki bistveno spreminja člen 159 finančnega zakona za leto 1926/27.

Nadalje je dala Delegacija ministrstva financ v Ljubljani vsem podrejenim davčnim oblastvom in davčni administraciji v Ljubljani še sledeča navodila:

«Tudi določbe neposredno Vam do-

Kot najbolj solidni so

Karo
čevlji
splošno priznani.
Maribor
Koroška cesta 19.

šlega razpisa generalne direkcije poraza v Beogradu z dne 8. marca 1928 št. 30.514 tolmačite skladno z določbami pravkar citiranega člena 93 finančnega zakona za leto 1928/29.

Glede tolmačenja člena 11 zakona o davku na poslovnih promet, osobito glede odnosa tega člena po določbi člena 10 zakona v besedilu novele z dne 31. januarja 1922. Uradni list z dne 4. marca 1922, št. 46/20, velja sledeče:

Po pravilniku k členu 11 zgoraj citiranega zakona je razlikovati *formalno in meritorno* kontrolo prijave za davek na poslovnih promet. *Formalna* kontrola se nanaša po členu 11 pravilnika na ugotovitev, ali se vodijo knjige opravljalnega prometa, ali se dnevno vpisujejo vse določene vsote v dotične kolone in ali je davek za minulo leto četrtletje vplačan po kuponu ali ne. Ta formalna kontrola spada po besedilu člena 11 neposredno v kompetenco davčnega oblastva. *Meritorna* kontrola prijave za davek na poslovnih promet pa spada po členu 11 v zvezi s členom 10 zakona o prometnem davku brez dvoma v kompetenco *davčnega odbora*. V tem oziru je izdal gospod minister za finance že z razpisom z dne 23. maja 1922, št. 17.643/N izčrpna pojasnila in navodila. (Glej tuk. odlok z dne 12. junija 1922, št. 16/IV ex 1922).

Ker je s pravkar navedenim razpisom vprašanje, kdo naj vodi kontrolo prijave in kako naj se to vrši, povsem točno rešeno, Vam nadaljna priredba davka ne more povzročati težkoč. Zato pričakujem, da se bo davek na poslovnih promet odsej prirejal brezhibno po zakonu in skladno z dejanskimi razmerami. Gospodu starejšini pa naročim, da posveča vprašanju pravilne priredbe prometnega davka osobito pažnjo. Delegat dr. Rupnik I. r.

Kompetenco za izreševanje meritorne kontrole odreja dopis Generalne direkcije davkov z dne 10. februarja 1922, N. P. br. 4794. Dotični odstavek v tem razpisu se glasi sledeče:

«Ako ugotovi davčni odbor (davčna komisija), da se prijava ujema z dejanskim stanjem prometa, ki ga je opravil plačevalec davka, ni dopustno drugačno odmerjanje. Ako pa zbero davčni odbori (davčne komisije) dokazila, da se predložene prijave ne ujemajo z dejansko opravljenim prometom, morajo dotične plačevalce davka po davčnih oblastvih pozvati in zahtevati od njih, naj predložijo dokazila, to je svojo knjigo, ki jo vodijo v ta namen, nadalje podatke iz ostalih trgovskih knjig, ako jih imajo, s katerimi naj potrdijo točnost svoje prijave.»

Ure, zlato, srebro in kina-srebrino kakor tudi naočnike in očala kupite po reklamnih cenah in tudi na obroke brez poviška cene najbolje in najceneje pri M. Ilger sin, urar in zlatar, Maribor, Gosposka ulica 15. Največja izbira, največja zaloga.

Predlog zakona o državnih trošarinah.

Finančno ministrstvo je izdelalo načrt zakona o državnih trošarinah ter ga poslalo vsem gospodarskim korporacijam v izjavo.

Pri sedanjem pobiranju trošarin tvorita glavno neenakost trošarini na vino in žganje. Trošarina na vino se n. pr. v Srbiji sploh ne pobira, v ostalih pokrajinah pa veljajo še vedno stari predpisi predvojnih zakonov, ki niso enotni. Prav tako se tudi trošarina na žganje v Srbiji ne pobira. Tako je v trošarinskem oziru naša država razdeljena v dva dela. Ob Drini so kakor ob državni meji postavljeni organi finančne kontrole, da preprečijo tihotapstvo žganja v prečanske kraje.

Na ponovne zahteve prečanskih gospodarskih korporacij in ker sedanji položaj nasprotuje določilom ustave, so se merodajni faktorji v Beogradu morali končno vendarle odločiti, da uvedejo enakopravnost v trošarinskem pogledu.

Načrt zakona predvideva razširjenje trošarin na vino in žganje na vso državo. Trošarina ostane skoro za vse predmete v sedanjih izmeri. Zniža se le trošarina na bencin od 400 na 200 dinarjev za 100 kg, poviša pa se trošarina na vino, ki naj znaša po tem načrtu zakona za 100 litrov navadnega in finnega vina, ako nima več kakor 22 in pol stopinje alkohola, 100 Din; za mošt in drozgo pa 25 Din. Sedaj znaša trošarina pri navadnem vinu 35, pri finem vinu 80 in pri moštu in drozgi 25 Din za 100 litrov. Vino, ki ima preko 22 in pol stopinje alkohola, naj bi se trošarinilo po stopnjah alkohola. *Povišanje na vino je po tem načrtu enatno* in bi bilo sprejemljivo le tedaj, če se omeji nalaganje prekomernih avtonomnih doklad in če se opusti pobiranje točilne takse, ki je pravzaprav pavšalna trošarina.

Trošarina na žganje se bo po ustanovitvi posebnih združnih žganjarn, katerih ustanovitev predvideva zakon v dobi petih let po uveljavljenju, pobirala v takih žganjarnah po kontrolnem aparatu, ali zbirnem sodu. Dokler pa zadruge ne bodo ustanovljene, se bo trošarina na žganje pobirala na pripravljeno drozgo pred početkom žganjekuhe. Zato bo po načrtu tega zakona obvezna prijava o namakanju snovi za žganjekuho in o odtujitvi takih snovi. Količina alkohola, ki se bo dobila iz drozge in od katere bo odvisna izmera trošarine, se bo izračunala po posebni tabeli, ki jo bo izdalo ministrstvo. Kotli naj bi ostali še nadalje izven trošarinske kontrole.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo, ki je prejela ta zakonski načrt v pretres, je povabila dne 21. aprila interese na konferenco, na kateri se je ta načrt pretresaval. Gostilničarstvo je bilo zastopano po predsedniku in tajniku Zveze gostilničarskih združenj v Ljubljani in predsedniku in tajniku Zveze gostilničarskih združenj v Mariboru. Naši delegati so povišanju trošarine na 1 Din od litra ugovarjali ter pristali le na 100% povišek dosežan trošarine na vino proti temu, da se brezpogojno ukine točilna taksa ter da vse doklade na trošarino od vina, t. j. občinske in oblastne skupščine skupaj ne smejo presežati 30% na trošarino, tako da bi vse te dajatve skupno znašale potem približno 1 Din na liter vina. Nadalje se je zahtevalo tudi, da se z zakonom zagotovi, da ima tudi gostilničarstvo, ki zaposluje večje število delavstva, kakor tudi za svoje rodbinske člane gotovo količino pijače trošarine prosto, kakor je to predvideno za vinogradnike. Predlagalo se je tudi še več drugih važnih izprememb, n. pr. 3% odpisi za vsušitev in drozge, na katere so vsi delegati soglasno pristali. Zastopniki gostilničarstva so želeli, naj zakon tudi vsebuje določbe, da lahko prevzamejo gotove skupnine, osobito pa posamezne zadruge gostilničarjev trošarino v zakup; večina pa na to ni pristala iz bojazni, da bi se na to pojavili razni špekulantje in bogataši iz nedomačih krajev, ki bi pri takem poslu ne postopali z gostilničarstvom lojalno. Sprejel pa se je predlog, da naj se plačuje trošarina lahko tudi pavšalno, oziroma z odkupom.

Ker smatramo oddajo trošarine v zakup zelo važnim, smo vložili na zbornico posebno vlogo in zaprosili,

naj se zavzame za to, da se vnese v načrt zakona tudi določilo, ki bi predvidevalo oddajo državne trošarine v zakup izključno le gostilničarskim zadržam in njih zvezam in sicer na ta način, kakor se je prakticalno v predvojni dobi takozvani »Solidarabfindungssteuer«. Onemogoči pa naj se oddajo v zakup trošarine zasebnikom, ki bi utegnili dani položaj izkoriščati v spekulativne namene.

Sestanek interesentov bolniškega zavarovanja.

V zadnji izdaji našega lista smo na kratko omenili, da se je vršil v nedeljo, dne 15. aprila t. l. v prostorih mariborske »Kazine« sestanek interesentov bolniškega zavarovanja, katerega so se udeležili zastopniki delodajalskih in delojemalskih organizacij v svrhu posvetovanja o reorganizaciji te veljavne socialne ustanove. Radi pomankanja prostora v zadnji izdaji smo morali objavo našega pismenega referata preložiti za danes.

Ne moremo zamolčati, da so to veljavno posvetovanje motili nekateri neodgovorni ljudje z različnimi neumestnimi medklaci. Žalostno od odgovornih činiteljev v organizacijah, da niso postavili takih gospodov na hladno, da bi se bilo moglo vršiti posvetovanje mirno ter bi doseglo obojestransko zaželjeni uspeh po zboljšanju sedanjih razmer pri tej na vse važni instituciji.

Naše zahteve glede reorganizacije tega zavarovalnega zavoda so sledeče:

1. Zdravniška služba naj se uredi tako, da bodo imeli oboleli člani pristo izbiri zdravnikov. Sedaj provizorično nastavljeni zdravniki naj se odslovijo. Definitivni pa se naj obdržijo toliko časa v službi, dokler bodo imeli za določeni honorar zadostno število bolnikov. Zdravnikom, ki bodo v prosti izbiri članov poslovali na račun OUZD, naj se da prosta roka predpisovati potrebna in učinkovita zdravila. Naš predlog opiramo na sledeče razloge:

Definitivno nastavljeni zdravniki se počutijo v svoji poziciji preveč sigurni in ne opravljajo svoje službe tako, kakor bi jo morali ter ne ravnavajo z bolniki tako, kakor zahteva bolezen in bolnikov težki položaj. V danes določenem kratkem času ordinacije ne morejo uradovi zdravniški dodobra preiskati preveliko število na nje odpadajočih bolnikov in se nedvomno prepričati o bolnikovi bolezni. Radi tega vršijo preiskave zelo naglo in površno. Iz čakalnice v ordinacijsko sobo pokličejo kar po 3 do 4 bolnike naenkrat, ne ozirajo se na različno starosti bolnikov. Mnogokrat nočejo uradovi zdravniki niti poslušati predgovorne bolezni. Vsled take površne preiskave in zdravljenja ne trpi samo bolnik na lastnem telesu, ampak je oškodovan tudi OUZD, ker zavzame zastarela in netočno zdravljenja bolezen v poznejšem času mnogo več časa in stane tudi precej več denarja, kakor bi se izdalo za takojšnjo pravilno in uspešno kuro.

Zdravila, ki jih predpisujejo uradovi zdravniki, so brez vsakega učinka in je škoda za denar, ki ga urad za nje izda. Predpisuje se za vsako bolezen le tablete in praške, katere bolniki pri prvi priliki zavržejo, ker vedo že v naprej, da jim ne bodo koristile. Mnogokrat se niti teh vrst zdravil ne more dobiti v zadostni količini. Za vsakih deset tablet, ki zadostujejo komaj za tri dni, morajo bolniki moledovati za recept in zamuditi pri tem po par ur časa. Ker je pred ordinacijsko sobo vedno nabito polno bolnikov, se mora čakati na red najmanj po eno uro, drugo uro pa zavzame pot do in od zdravnika.

Pri tej socialni ustanovi se je ukoreninilo izkoriščanje od treh strani, vsled česar izgubi ustanova pravico, imenovati se socialno. OUZD sam povdarja vedno in ob vsaki priliki, da je izkoriščan od strani zavarovancev. Do čim imajo po drugi strani tudi zavarovanci in njih delodajalci priliko opaziti, da so ravno oni tako od strani urada kakor tudi od strani zdravnikov izkoriščani. Urad izkorišča dani položaj na ta način, da predpisuje kot nestrokovnjak svojim zdravnikom kakšna zdravila naj bolnikom predpisujejo. Taki predpisi se glasijo vedno tako, da se naj predpišejo najcenejša zdravila, ne ozirajo se na učinek. Izkori-

ščanje zdravnikov pa obstoji v tem, da ne vršijo predpisane službe točno ter preiskujejo bolniško površno. Zavarovanci in njih delodajalci, videvši ti dve vrsti izkoriščanja, je možno, da skušajo tudi oni slediti temu vzgledu.

Če bi se uredila zdravniška služba v smislu našega predloga in dodelilo vsakemu od zavarovancev pristo izbranemu zdravniku le toliko bolnikov, kolikor jih more v določenem času pravilno preiskati in ugotoviti nedvomno njih zdravstveno stanje, bi prav gotovo odpadla vsa izkoriščanja zavarovancev, ki se baje vršijo po zahtevu OUZD in s tem tudi izkoriščanje OUZD in njih zdravnikov napram zavarovancem in njih delodajalcev, radi česar se pritožujemo.

Socialna pravičnost zahteva, da se uredi zdravniška služba tako, da se da bolniku na prosto, izbrati si zdravnika, katerega hoče, se pusti od njega dodobra preiskati, predpisati boleznim primerno zdravilo in da mu še le po končani preiskavi in predpisanem zdravilu izroči potrdilo delodajalca, katero legitimira bolnika kot člana OUZD. Znano je, da se ravna z bolnikom, ki se izkaže članom OUZD kot z manj vrednim bitjem človeške družbe, za katerega je že vnaprej določen način zdravljenja.

V slučaju, da bi bil naš predlog o prosti izbiri zdravnikov po članih neizvedljiv, naj se današnja zdravniška služba izpopolni vsaj v toliko, da se pomnožijo sedanji uradovi zdravniki za toliko število, da bo zadostovalo za temeljito zdravljenje obolelih članov. Vsekakor pa vztrajamo na tem, da se zdravniki ne nastavljajo definitivno, tako, da bo imel urad proste roke pri eventualni zamenjavi.

2. Izplačevanja bolno - podpornih dajatev naj se vršijo še nadalje potom poštne hranilnice v Ljubljani, ker je ta način izplačevanja za bolnike najprikladnejši in najmodernejši. Lahko bolanemu in v bližini ekspozičure bivajočemu članu ne dela izplačevanje pri ekspozičurah mnogo težko, vendar pa se mora ozirati na pretežno večino članov, ki bivajo po par ur hoda od ekspozičure. V obzir se mora jemati tudi težko bolane člane, ki niso sposobni priti osebno po podporo. Kdor hoče upeljati izplačevanje podpor pri ekspozičurah, je gotovo že pozabil na svoječasne gnječe bolnikov pri prejšnjih bolniških blagajnah. Tedaj je čakalo pred blagajno na izplačilo podpor po 30 do 50 bolnikov. Tak način izplačevanja ne more biti torej več priporočljiv v določenem trenutku, ko imamo najmodernejši in najprikladnejši način izplačila potom poštne hranilnice na razpolago.

3. Sedanji ljubljanski OUZD, ki je radi svojega preštevilnega članstva preokoren in prepočasen v svojem poslovanju, naj se deli na dve OUZD in sicer na ljubljanskega, ki naj obsega ljubljansko, in na mariborskega, ki naj obsega mariborsko oblast.

Sedanji ljubljanski OUZD ima približno 86.000 članov. Od teh odpade na ozemlje mariborske oblasti okroglo 34.000 članov. To število članov popolnoma zadostuje za ustanovitev posebnega OUZD za mariborsko oblast s sedežem v Mariboru. Upravni stroški tega novega urada bi ne bili prav nič večji kakor so sedanji na mariborsko oblast odpadajoči sedanjega ljubljanskega urada. Za posamezne delodajalce in delojemalce bi bila taka odcepitev jako ugodna. Imeli bi priliko urediti vse svoje stvari z OUZD v Mariboru, brez dolgega in dragocenega potovanja v Ljubljano.

Statistično se hoče dokazati, da je mariborski oblastni del ljubljanskega OUZD pasiven. Tega nikakor ne moremo verjeti, če pomislimo, da so v Bosni, Hercegovini in Srbiji OUZD, ki obsegajo komaj 5000 do 9000 članov. In če tako mali uradi lahko izhajajo, zakaj bi bil mariborski pasiven, ki bi štel 34.000 zavarovancev.

Kakor govorijo interesi delodajalcev in delojemalcev ljubljanske oblasti proti delitvi te važne socialne institucije, tako govorijo interesi istih interesentov mariborske oblasti za delitev.

Tudi ne govorijo za delitev samo lokalni interesi interesentov mariborske oblasti, ampak tudi dejstvo, da se je z upravno politično delitvijo Slovenije

na dve oblasti delilo tudi vse druge ustanove in organizacije tako, kakor se dotično ozemlje politično - upravno upravlja. Radi tega bo prej ali slej do take delitve prišlo, pa tudi če se postavljamo vsi proti delitvi, ne le interesi ljubljanske oblasti.

Prej ali slej bo prišlo tudi do združitve trgovskih bolniških blagajn in rudarskih bratovskih skladnic s sedajnimi Okrožnimi uradi za zavarovanje delavcev. To zavarovanje se bo sčasoma razširilo tudi na poljsko delavstvo. Torej če ne poprej, se bo moralo po takrat misliti na ustanovitev mariborskega okrožnega urada, kakor si to mi predstavljamo, ker bo ljubljanski daleko prevelik in preneokreten. Bolje je torej, da se delitev že sedaj izvede, dokler je stvar še v manjšem obsegu, kakor pa potem, ko bo prišlo zraven še trikrat toliko članov.

4. Druga instanca, ki jo predstavlja Središnji Urad za Osiguranje Radnika v Zagrebu, je nepotrebna in se naj ukine. Za to nepotrebno inštanco plačuje ljubljanski OUZD 25% vseh svojih dohodkov, za kar nimajo zavarovanci prav nobene koristi. Dalje razlaganje v tem oziru je nepotrebno, ker je Središnji Urad sam na sebi zadosten dokaz nepotrebe te inštanče.

5. Uvede naj se obligatorna in brezplačna preiskava vajencev ob nastopu učne dobe. Mnenja smo, da tudi za to zahtevo ni potrebno nikako utemeljevanje, ker je že samo po sebi umevno, da je izvedba tega predloga ne le v korist prizadetim in uradu, ampak celemu človeštvu. Posebne važnosti bi bila taka preiskava za gostilničarski stan, ker bi se na ta način preprečil vstop v to službo na pljučih bolaninih kandidatom, ki so nevarni za vso okolico.

6. Pri ekspozičurah naj se sestavijo krajevni odbori delodajalcev in delojemalcev, ki naj bodo nadzorstveni organi ekspozičure. Tem odborom se naj določi točen delokrog.

7. Za izterjevanje zavarovalnih prispevkov in regresnih zahtevkov naj se določi gotova doba zastarelosti, ki naj ne bo daljša kakor leto dni. Znan je slučaj, da se izterjava potem izvršbe z rubežem regresni zahtevki od leta 1923, vknjižen pod opr. št. VI. 15517-23-9 katastrska št. R 27.467/1 E 1388-1-28. Jasno je, da mora s takim zavlacovanjem izterjanja prispevkov primanjkovati denarja za redna izplačila.

Zagovornik alkoholizma.

(iz »Jutra« z dne 16. maja 1928, št. 114.)

V glasilu avstrijskih gostilničarjev in vinskih trgovcev »Neue Weinzeitung« je izšel nedavno članek grofa Adalberta Sternberga, ki se toplo zavzema za neškodljivost alkohola in napada Društvo narodov in njegovo prizadevanje za omejitev alkoholizma. Grof Sternberg je znan kot original in ga širša javnost pozna še iz časov njegovega poselskega delovanja, ko je včasih izborno zabaval vso bivšo avstrijsko zbornico. Znano je tudi, da je bil grof od nekdanj ljubitelj dobre kapljice ter je svoje najbrilantnejše govore v parlamentu govoril pod močnim vplivom sladkega vinca.

Vinoljubni grof se je razburil, ker se Društvo narodov vtika v tako važno notranje vprašanje vsakega posameznika in je v ženevski »Tribuni« napisal sledečo apologijo prežlahtni vinski kapljici:

»Zoper alkohol vstajajo samo tisti ljudje, ki ga sami ne morejo prenašati. Mene n. pr. še nihče ni pozval kot izvedenca v tej stvari in vendar sem naravnost klasičen vzgled za neškodljivost alkohola ter velika reklama zanj. Vodopivci naj ne govore o alkoholu, kakor naj ne govore o vojni plašljivi zabašanti. Vsi ti so proti alkoholu. Veliki narodi se imajo za svojo veličino zahvaliti samo alkoholu, kajti statistika pravi, da pijo največ Američani, Angleži in Nemci. Plemstvo pije že tisoč let neprestano in največji možje vseh časov so bili slavni pijanci, na pr. Pitt, Bismarck, Taaffe itd. O poljskem kralju Štefanu Bathoryju piše zgodovina, da se je le do osmih zjutraj še lahko govorilo z njim, kajti kasneje je bil že popolnoma pijan.

Ako Črnci, Indijanci in učenjaki ne prenesejo alkohola, naj tudi mi plemeniti sinovi stvarstva pijemo samo vodo? Gospod Jezus ni spreminjal vina v vodo, ampak vodo v vino in Gospod ni kaznoval pijanega Noeta, marveč sinove, ki so ga zasmehovali. Živali in učenjaki ne prenesejo alkohola. Kako pa naj bo alkohol taka kuga, ako je Gospod Jezus sam pil vino in priporočal učencem: »To storite v moj spomin«.

V ostalem: Je-li alkohol ustaljen pojem? Nikakor ne, je namreč toliko različnih vrst alkohola, kolikor je različnih vrst budalosti, ki smo se jih

STEKLARNA

IVAN KOVAČIČ, MARIBOR

Telefon 433

Koroška cesta 10

Telefon 433

Podružnica v Slovenski ulici 10 (se v kratkem otvori)

Velika zaloga češkega stekla, porcelana, kamenine, šip za okna, ogledal, okvirjev za podobe, svetiljk, vsakovrstna posoda za gostilne in kavarne.

Gostilničarji dobe popust!

Medena piva za pivo

dolga z razpršilnikom, ugodno naprodaj pri Zvezi gostilničarskih zadrug v Mariboru.

Fr. Petrossi-Füllekruss Maribor

Gosposka ul. 1

priporoča svojo veliko zalogo

moških damskih in otroških dežnikov

ter solčnikov lastne izdelave.

Vsa v stroko spadajoča popravila in prevleke se točno in najceneje izvršujejo.

VELEŽGANJARNA IN IZDELOVANJE LIKERJEV
ADALBERT GUSEL MARIBOR
KOROŠKA C. 18

Droženka,

vinski spirit, konjak,

rum, pelinkovec.

Domača slivovka,

malinov sok,

vinski kis.

morali učiti v šoli. In zdaj pa vprašam: kaj ima opraviti Društvo narodov z alkoholom? En dan preje so se delegatje temeljito napili vina, ki jim je ž njim postregel sam predsednik Društva narodov, v reformacijski sobi pa so se pojavili kot nasprotniki alkohola, dasi so bili še vsi okajeni. Priznam, da alkohol včasih škoduje, toda nič manj škodljivo ni preobilo sedenje in jed. To slednje gotovo bolj kakor alkohol. Meni je vedno najbolj škodovala sodavica in nje ogljikova kislina. Prinašamo to mnenje grofa Sternberga v tolažbo tistim, ki pijo, in v izpodbudo vodopivcem, da bodo s tem večjo vehemenco zagovarjali svoje »suhe« ideje.

Občni zbor zadruga Doljna Lendava.

V gostilniških prostorih in pod predstvom zadruga Doljna Lendava. Viktorja Lenariča, se je vršil dne 30. aprila t. l. redni letni občni zbor Gostilničarske zadruga v Dolnji Lendavi z običajnim dnevnim redom. Od 71 članov se je udeležilo zboru 14. Ker ni bil sklepčen s tem številom udeležencev, se je vršil eno uro pozneje na istem mestu nov občni zbor.

Obračun za minulo poslovno leto 1927., ki je bil soglasno odobren, izkazuje:

dohodkov	18.264.31 Din
izdatkov pa	17.323.75 »

preostanek 940.56 Din.

Proračun za poslovno leto 1928. predvideva dohodkov 14.145.27 Din in ravno toliko izdatkov. Predloženi proračun je zbor soglasno odobril.

Soglasno se je storil sklep izterjati od zadruga članov zaostalo zadruga članarino po 8.227.— Din in sicer šele meseca avgusta, če bi do tedaj ne plačali.

Občni zbor zadruga v Murški Soboti.

V gostilniških prostorih in pod predstvom zadruga načelnika g. Josipa Turka se je vršil dne 16. maja 1928 zadruga občni zbor Gostilničarske zadruga v Murški Soboti. Kakor vsakokrat, tako je tudi tokrat prisostvoval zboru obrtni referent gospod Bratina. Dal je zboru radevolje vsa potrebna pojasnila in nasvete. Kot povabljen gost sta se udeležila zboru naš načelnik g. Oset in tajnik gospod Komac.

Obširno tajniško in blagajniško poročilo o zadruga delovanju ter blagajniškem poslovanju je podal zadruga tajnik g. Sočič.

Zadruga članarina se je določila tudi za poslovno leto 1928 na 1 Din od vsakega hektolitra iztočenega vina in piva.

Pri slučajnostih je povzel besedo zvezni načelnik g. Oset, ki je v uvodnih besedah izročil pozdrave naše zveze in kongresa prečanskih gostilničarjev, ki se je vršil v Zagrebu dne 15. maja 1928. V nadaljnjem govoru je poročal o prenosu zveznega sedeža iz Celja v Maribor in o nalogah zveze, ki jih mora kot višja organizacija gostilničarstva izpolnjevati. Obširno je bilo poročilo o zveznih prizadevanjih za znižanje in omiljenje oblastnih doklad in taks. Slednjič je poročal g. Oset o odpravi registra na žganje, taksah na gostilniške račune, o načrtu novega trošarinskega zakona, bolniškem zavarovanju, šolskem fondu in kaznih gostilničarjev, katere bi se naj v ta fond stekale. Gospod Oset je svetoval zadruga, naj zaprosi velikega župana za stalno podaljšanje policijske ure do polnoči, kakor je določeno za vsa ostala mesta. Navzočega obrtnega referenta gospoda dr. Bratina pa je naprosil, naj zadruga prošnjo velikemu županu priporoča, ker je zato res dana potreba, ne da bi bila ogrožena varnost in mir. Končno je g. Oset predaval o redu in snagi, ki mora vladati v vsakem gostilniškem obratu in o pospeševanju tujškega prometa.

Zvezni tajnik g. Komac je poročal o odpravi točilcev na stoječe goste, odpiralnem in zapiralnem času teh obratov in točenja vina lastnega pridelka. Obširno je razlagal g. Komac o načrtu novega pravilnika, ki se je sestavil sporazumno z vsemi zastopniki gostilničarskih organizacij na zagrebški predkonferenci, ki se je vršila dne 14. maja t. l. Nadaljno poročilo je obsegalo zahteve oblastev, ki gredo za tem, da bi se današnji nezadostno higijensko urejeni obrati preuredili in v zvezi s to

zahtevo težave gostilničarskega stanu, ki onemogočajo od oblastev predpisane preuredbe. Končno je g. Komac obrazložil in utemeljil potrebo namestitve pravnega referenta doktorja jurista, ki bi reševal za določeno fiksno plačo vse pravne zadeve v naši zvezi včlanjenih gostilničarjev in druge zadruga pravne stvari. Za to novo mesto bi plačal vsak gostilničar letno samo 30 dinarjev več kakor plača sedaj. Nasvet g. Komaca je podpiral tudi zvezni načelnik g. Oset, ki je s konkretnimi slučaji dokazal potrebo te namestitve. Po obširni debati je dal zadruga načelnik g. Turk ta nasvet kot svoj predlog na glasovanje. Občni zbor je vsled tega soglasno sklenil pozvati zvezo naj stavi na dnevni red prihodnjega občnega zboru tudi točko o sistematiziranju mesta pravnega referenta in sicer doktorja jurista, ki bo imel nalogo, reševati za določeno fiksno plačo vse pravne zadeve zveznih članov. Zvezni člani pa bi ne plačali drugih pristojbin kakor samo prej omenjenih 30 dinarjev letno.

Potni stroški za delegate na zvezne seje in druga potovanja, so se določili sledeče: železniška vožnja, prenočišče in dnevnice po 100 Din.

Smrtna kosa. Preminul je 22. maja tajnik Zadruga gostilničarjev in kavararjev v Mariboru gosp. Franc Bosina. Naj počiva v miru!

Garniture
za dve postelji in mizo
Din 290, 420, 560, klot odevje 185, 220, 280, kavne garniture Din 55, 74, 125, madras zastori garnitura Din 90, 110, 130, 150. Obrisači frofir Din 30, 40, 53. Otoman odevje 350, 450, 1000, preproge tekači Din 23, 37, 48, linoletum sobne preproge 285, 450, 540, platno za rjuhe Din 28, 33, 37, cvilih za žimnice Din 37, 46, 69, češko perje higienično čisto Din 40, 60, 85, žima Din 35, 55, 70. Dobavijo se tudi gotove pernice in zglavniki. Prevzame se uređitev hotelov in zavodov. Blago samo v solidni kakovosti iz najboljših svetovnih tovarn. Zahtevajte takoj cenik z več 1000 slikami od veletrgovine

R. Stermecki, Celje.
Naročila brez Din 500 poštnine prosto.

Priporoča se
Lovro Rogelj
sodavičar
Celje, Kralja Petra cesta 41
V zalogi ima vedno naravni malinovec iz domačih gorskih malin.

Izdelovanje okvirjev za slike in ogledala in vsa steklarska dela solidno in po nizkih cenah samo pri
Ivan Klančnik
steklarna
Maribor
Slovenska ul. 15

F. S. LUKAS, CELJE
Liker 3-1
Konjak
Rum
Žganje
Na veliko!
Marija Borovič
trgovina
šivalnih strojev in koles
Celje, Kralja Petra cesta št. 33.

Franio Vehovar
tovarna pohištva s strojnim obratom
Celje, Kersnikova ulica
izdelujem vse vrste pohištva od navadnega do najfinejšega ter po načrtu okna in vrata za male in velike stavbe. Prevzamem kompletne naprave za pisarne, banke, hotele, kavarne, kina, gledališča itd. v navadni, ameriški ali moderni izpeljavi.
Velika zaloga vsakovrstnega pohištva
Celje, Glavni trg št. 12.

POZOR GOSTILNIČARJI!
Zaloga štajerskih in hrvaških vin po najnižjih cenah in najugodnejšimi plačilnimi pogoji priporoča
PRVA CELJSKA VINARNA
FRANC TRAMSCHEG, CELJE.

Kamnoseška industrijska družba
Razlagova ulica 7 v Celju Razlagova ulica 7
Ustanovljeno 1906 Telefon 67 Lastni kamnolomi
Izdeluje vsakovrstne nagrobne spomenike iz marmorja, granita, sijenita itd., nagrobne plošče in okvirje, garniture za spalne in jedilne sobe, ob idne plošče, mozaik in vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela. — Prodaja tudi na mesečne obroke. Stalno velika zaloga spomenikov od najpreprostejših do najmodernejših oblik. Zahtevajte načrte in proračune.

ADRIA
čevlji
CELJE, Narodni dom.

Parna veležganjarna
ROBERT DIEHL
Celje, Dolgo polje.
Najfinejša žganja iz sadja, kakor: slivovka, tropinovec, brinjevec in medicinalni konjak. Zajamčeno pristni destilat!

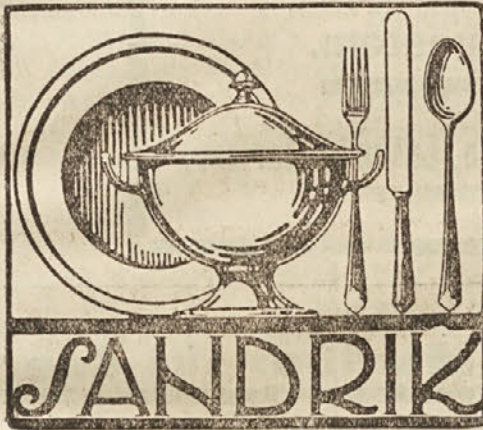
F. Kuder nasl. Drago Cerlini
CELJE Glavni trg 14
priporoča bogato zalogo damske konfekcije in perila, obleke in perilo za birmance, raznovrstne otroške klobučke, športne kape, nogavice in rokavice za dame, gospode in otroke, kravate, naramnice itd. Postrežba točna in solidna. Cene nizke

Umetniško-tiskarski zavod
„Ažbè“
MARIBOR. Telefon interurb. 446

se priporoča za vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela od navadne do najfinejših izpeljav. Specijaliteta à la minut-dela, ki se izvršujejo v teku četrt do pol ure, kar je posebno važno za zunanje stranke. — Tiskarna „Ažbè“ preskrbi svojim stalnim odjemalcem razne prestave v tuje jezike proti malenkostnim režijskim stroškom. — Lastni reklamni oddelek, ki proizvaja najmodernejšo reklamne osnutke po francoskem, angleškem in nemškem vzorcu.
Posebnost: Krajevne in umetniške razglednice.

SAMOPRODAJA
najboljšega pisalnega stroja
IVAN LEGAT
špecialist
za pisarniške stroje
Maribor, Vetrinška ul. 30
Telefon interurb. 434

ALPAKA **SREBRO**
VODILNA ZNAMKA

Dobi se v vseh trgovinah, ki se pečajo s prodajo tega predmeta.
POMIZJE IN NAMIZNI PRIBOR
zaloga in razpošiljalnica za Jugoslavijo
SREČKO PODGORNIK, MARIBOR, Maistrova 3

Modna trgovina
Anton Paš

Maribor, Slovenska ul. 4.
Potrebščine za krojače in šivilje, čipke, vezenina, gumbi, modni naši, svileni trakovi, svila za šivanje, D. M. C. predmeti za vezenje, šifon ter vsa druga drobnarija.
Nogavice, rokavice, srajce, kravate, jopice, vso damsko, moško in otroško perilo, volnene veste itd. itd.
Strogo solidne cene!

JOS. BENKO
MURSKA SOBOTA
TELEFON 8. OSNOVANO 1918.

Trgovina za klobase in prekajeno meso, izvoz živine, telet, svinj in mesa.

MARIBORU je najugodnejši nakup
galanterije, drobnarije, parfumerije, papirja, nogavic, čevljarskih potrebščin, vrvarskih inpletarskih izdelkov

i. t. d. na debelo in na drobno pri
DRAGO ROSIČA VETRINSKA ULICA ŠT. 26

Martin Kolšek
čevljarski mojster
Celje, Samostanska št. 6
Izdelujem vsakovrstne moške, damske in otroške čevlje, mestne, podeželske, sportne itd. po najnižjih cenah. — Delo 1 zajamčeno. 7

BREZALKOHOLNE PIJACE:

brez saharina, brez esenca, brez ekstraktov, iz svežega sadja in iz grozdnih jagod.

MALINOVEC v iva pomirjevalno na srce,
BEZGOVEC ima odvajalno moč, čisti kri, pljuča in ledvice,
BOROVNIČAR zapira, zdravi želodčne in črevesne bolezni,
GROZNI SOK nadomešča grozdje,
RIBEZOV SOK je bogat na citronovi kislini,
VIŠNJEV SOK prijetno diši, je prav dober,
JABOLČNI SOK hrani jabolka v steklenici vse leto,
JAGODNI SOK je prijeten po duhu in okusu,
ČREŠNJEV SOK nadomešča črešnje v vsakem letnem času.

PODRAVSKA INDUSTRIJA
MARIBOR, TRUBARJEVA ULICA 9

N A Z N A N I L O.

Cenj. občinstvu naznanjam, da sam s 1. majem 1928 prevzela restavracijo v **NARODNEM DOMU V MARIBORU**
Potrudila se bom, da bo postrežba točna. Točila se bodo samo pristna štajerska in dalmatinska vina in servirala raznovrstna jedila. Abonenti se vedno sprejemajo. Priporočam se cenj. občinstvu in tucem za poset.
Z odličnim spoštovanjem **Marija Drčar.**

Vsem gostilničarjem se priporoča manufakturna trgovina
M. FELDIN
GRAJSKI TRG ŠT. 1 **MARIBOR** VETRINSKA ULICA
blizu gostilne „ČRNI OREL“.

Vedno v zalogi:
namizni prti, servijeti, razne brisače, pregrinjala, odeje in drugo bombažasto blago za ženske in moške obleke. Vsakovrstno platno za posteljnino in drugo perilo.
Nizke cene! Solidna postrežba!

Pivovarna
Josip Tscheligi
Maribor, telefon 335.

Bock in marčno pivo.

Za pomlad
priporočam svojo veliko zalogo gotovih oblačil, kakor: pomladanske plašče, vseh vrst obleke za gospode in dečke, dežne plašče, Hubertus plašče in pelerine.
Velika izbira otroških oblek.
Za naročila po meri priporočam svojo veliko izbiro vsakovrstnega modnega sukna.
Franc Cverlin, krojaštvo in konfekcija, Maribor, Gosposka ul. 32.
Zmerne cene! 1-1 Točna postrežba!

FR. PERC
MARIBOR, Gosposka ul. 34
največja zaloga vseh godbenih instrumentov in potrebnih priborov, strun, gramofonov, plošč, igel itd. Prodaja na obroke. Popravila se izvršujejo v lastni delavnici.

Sadno drevje
vseh vrst in oblik, krasno grmovje in drevesa, daliže (georgine), perene (trajno cvetje) i. t. d. i. t. d. Tržaška cesta 64. Telefon 301.

Cvetlice
v loncih iz steklenjakov po najnižjih cenah v vseh vrstah. Rezano cvetje in zelenje i. t. d.

Semena
vseh vrst cvetnega in zelenjavnega, kakor tudi gospodarskega, vrtnjarsko orodje, umetna gnojila itd. Cvetlice in semena: Korošče va ul. 44. Telefon 150
„VRT“ DŽAMONJA IN DRUGOVI d. z. o. z. MARIBOR

Prečitajte dobro vsebino „Gostilničarskega lista“!

Eksportna hiša
LUNA

lastnik
Albin Pristernik
Maribor, Aleksandrova c. 19

Najcenejša trgovina za gostilničarske potrebščine, kakor žlice, vilice, noži, namizni prti, servijete in razno drugo blago za osebno potrebo kakor nogavice, srajce itd. po brezkonkurenčnih cenah.
Na drobno! Na debelo!

Modistinja
M. Jahn
Maribor, Stolna ulica 2
se priporoča.

Velika zaloga damskih in otroških klobukov vseh vrst. Sprejema vsakovrstna popravila in preoblikovanja. Vedno najnovejši modeli klobukov.
Nizke cene! Solidna postrežba!

A. HOBACHER - MARIBOR
ALEKSANDROVA CESTA ŠT. 11

Izpraznitvena prodaja!

bluz, kril, oblek in plaščev po globoko znižanih cenah, dokler je še v zalogi.
Prepričajte se sami!
Damski deklički in otroški klobuki po izredno nizki ceni!

Priporoča se
IVAN KUAS, MARIBOR
klobučar
Trgovina:
ALEKSANDROVA CESTA ŠT. 32
Delavnica:
MLINSKA ULICA ŠT. 21

Pohištvo, posteljnina, preproge, linolej, pohištvene predmete
za gostilničarje in zasebnike ima po zelo nizkih cenah

Karl Preis
Maribor, Gosposka 20.
Ilustrirane cenike brezplačno.

URE
ZLATO SREBRO
Ant. Lečnik
Celje, Glavni trg št. 4

KUPUJE STARO ZLATO SREBRO

Pavel Heričko
lončar in pečar
Maribor, Tattenbachova 6

izdeluje glinaste peči, štedilnike, kuhinjske in vrtno posode. Sprejema tudi vsa v to stroko spadajoča popravila po najnižji ceni.

Cene zmerne! Postrežba solidna!

Delniška pivovarna »Union«

Ljubljana, Laško in Maribor

priporoča svoje prvovrstno dvojno marčno pivo, eksportni ležak in temno pivo, varjeno po bavarskem sistemu, „Herkules“, „Porter“ in „Bock“ vsem cenj. gostilničarjem in gostom.

Z odličnim spoštovanjem Delniška pivovarna »Union«, Ljubljana, Laško in Maribor.

Priporoča se p. n. restavracijem in gostilničarjem

Franc Rothbauer

ključavničarski mojster

Maribor, Tattenbachova ul. 4

izvršuje vsa stavbna, umetna in ostala ključavničarska dela.

Popravila pošteno in poceni.

Naznanilo. Dovoljujeva si c. občinstvu mesta Maribor in okolice, dragim prijateljem in znancem vljudno naznaniti, da sva prevzela s 17. majem t. l.

gostilno in kavarno

Senekovč, (Pilsner Bierquelle)

Maribor, Tattenbachova ul. 5, blizu Narodnega doma

Potrudila se bova, voditi to podjetje reelno ter nuditi cenj. gostom prvovrstna jedila in pijače po zmernih cenah. Za obilen obisk se vljudno priporočava

IVAN in ANICA MAHAJNE

Dober jabolčnik

ima vedno naprodaj

Paul Skoberne
Celje, Vrazov trg št. 2

VINO

ima za prodati

Andrej Oset
hotel Mariborski dvor
v Mariboru.

Pri tvrdki

Franjo Majer

Maribor, Glavni trg 9

si nabavite za pomladansko in poletno sezono zelo ugodno najmodernejšo blago za damske plašče in kostume.

Za moške obleke dobro češko in angleško blago.

Oglašujte!

Pohištvo, preproge in posteljnino

dobavi točno in najceneje

„WEKA“ Maribor G

Zahtevajte ponudbe — brezplačno!

Le strokovnjak more nuditi ono, kar je najboljšega in najtrpežnejšega za kolesarstvo. V tem smislu se priporoča tvrdka **Justin Gustinčič**

meh. delavnica in trgovina ter zastopstvo za motorna kolesa znamke »Puch« in »F. N.«

Maribor, Tattenbachova ul. 14, nasproti Narodnemu domu.

Kolesa raznih znamk. za gospode, dame, fantke in deklice, iz najboljših tovarn, kakor „Waffenrad“, „Steyr“,

Orožno kolo, „Peugeot“, „Puch“ i. t. d.

V zalogi imam vedno bogato izbiro pnevmatik angleških, francoskih, italijanskih in nemških znamk, ter vse posamezne predmete, ki jih kolesar potrebuje in želi, po najnižjih cenah. Dalje velika zaloga šivalnih strojev znamke „Dürkopp“ s 15 letno garancijo ter vseh posameznih delov teh strojev in igle. Strojno olje itd. Izvršujem vsa popravila takoj, tako da kolesar na isto lahko počaka. Lastna poniklovalnica, peč za emajljanje z električnim tokom itd.

Vsi kletarski in vinogradniški gumijasti predmeti. Cene nizke. Vse zajamčeno. Posrežba točna.

Originalno pristno novo dalmatinsko vino

belo Opolo črno

po zelo nizkih cenah se dobi pri tvrdki

Bonačič & Baković, veletrgovina dalmatinskega vina, Split.

Skladišče v Mariboru, Slomškov trg 6.

Zastopstvo »Konservirane ribe sardina d. d.«, Split.

Skladišče: Maribor, Lekarniška ulica 7.

CENIK in VZORCI na razpolago.

Veletrgovina z vinom

Pugel & Rossmann

Maribor, Trg svobode 3.

Bogata zaloga belega in rdečega vina v sodih in steklenicah. Cenik in vzorci vedno na razpolago.

Hotel

Mariborski dvor

20 s b z s prenočišče

2 kopalnici

Autogaraže

Hladilnica in izdelovalnica ledu

Telefon 302

Se priporoča Andrej Oset.

Pozor gostilničarji!

Prav poseben popust za preprodajalce la polementalskega sira in polomasnega la trapistovskega sira, ogrskih salam in vseh drugih delikates nudi

delikatesna trgovina

H. Supančič
Maribor, Gosposka ul. 32

Birmanska darila brez denarja

dobite pri zlatarju

H. Stumpf, Maribor, Koroška c. 8, ako prineseš sete za to staro zlato in srebrne krone.

POPOLNA

RAZPRODAJA!

Ker izpraznim poslovni lokal, prodajam po znižanih cenah potniške kovčge, potniške torbe in damske torbice. Na prodaj tudi razne konjske oprave in drugi predmeti.

RUDOLF NOVAK
MARIBOR, SLOVENSKA UL. 2

POZOR!

Špecijalni strokovni zavod za izdelovanje

OKVIRJEV ZA SLIKE

MIHO VAHTAR

MARIBOR

se nahaja od 1. aprila dalje

GOSPOSKA UL.

ŠTEV. 37